

KUTSE JALUTUSKÄIGULE ehk TSEMENDITEHASE 140 AASTAT

Inglise näitleja Hugh John Mungo Grant jalutab ühes “Notting Hill”-i filmistseenis mööda turgu läbi aja. Aastaajad muutuvad, taustaks mängib Lighthouse Family “Ain’t no sunshine when she’s gone” ... Filmis on aja ning ruumi piire üsna lihtne ületada, samuti on see võimalik mõtterännakutes ...

Jalutuskäik on eluviis, rahulik kulgemine, mille jooksul on võimalik iseend, oma olemist, samuti maailma ja aega tunnetada ning mõtestada. Mõnus on jalutada hommikuvalguses, kui maailm alles ärkab, end päevaks valmis seab, või õhtu eel, kui on aeg kokkuvõteteks ja filosoofilisteks mõtisklusteks, aga ka unistamiseks ...

Nõnda kutsub Kunda linnaleht oma lugejaid tsemenditehase juubeliaasta puhul marcelproustilikult kadunud (või möödunud) aegu otsima – jalutuskäigule läbi aja, et teha retk 21. sajandist 19ndasse, uurida

rütme ja sünergiat, kuidas tehas ja selle ümber kujunenud asula (hiljem linn) on koos eksisteerinud ja arenenud, kuulata lugusid ja legende, saada teada ajaloolisi fakte (alustades tsemendi kasutuselevõtmisest Vana-Roomas, tsemendivabriku rajamisest, Kunda mõisnike ettevõtlikkusest, aga ka ühest maailma vanima kaubafirma Th. Clayhills & Son tegevusest Kundas, I, II, III vabriku ja IV tehase tegevusest kuni elu-oluni tsemendivabriku ümber jne) ning kohtuda huvitavate ajalooliste isikutega (Girard de Soucantonide, Lievenite ja paljude teistega tänase päevani välja).

Jalutame talvekülmast kevadesse, läbi suvise sooja kirjusse sügisesse, et jõuda ringiga tagasi lumisesse talve. Aastaga käime läbi 140 aastat. Teejuhtideks sel jalutuskäigul on Uno Trumm ja Tiiu Raju – kaks tsemenditehase juubeliraamatu autoritest. Taustamuusika saab igaüks ise valida. MK

Fotol panoraamülesvõte Kunda töölisasulast ja esimesest vabrikust 1880. aastate lõpul. Paremalt paistab puude vahelt uus direktorimaja, keskel esiplaanil Sillaküla töölismajad, taga vabriku pudelahjud, Dietsch-ahjud ja R-ahhi. Ahjustest vasakul ühe- ja kahekordsed katusealused plonnide kuivatamiseks (RMF 122:3).

Kunda tsemendivabrik kui pioneer

Kunda tsemendivabrik sündis esialgu tavapärase mõisamajanduse ettevõtteks, n-ö mõisa abimajandina, kuid muutus lõppkokkuvõtteks iseseisvaks tööstusettevõtteks tuhandete tööliste ning laiaulatusliku mõjuga kogu üle-Venemaalisele tsemenditööstusele.

Venemaa esimesed tsemendivabrikud Grodziecis (tänapäeval Poola) ja Poderaas (Läti) ei mõjutanud üle-Venemaalist tsemenditööstust sedavõrd kui Kunda tehas, mis 19. sajandi lõpukümnenditel andis kaadrit paljudele Venemaal rajatavatele tsemendivabrikutele. Viktor Lieven, kes palgalisena oli 1866. aastal aidanud käivitada Poderaa vabrikut,

asus 1870. aastal Kundasse, sai Kunda tsemendivabriku aktsiaseltsi aktsionäriks ning jäi siin direktoriks kuni 1889. aastani. Samal ajal aga rändas ta ringi mööda Venemaad, aidates asutada uusi vabrikuid. Ta on tegutsenud 1870. aastate lõpul Podolski tsemendivabriku rekonstrueerimisel, juhatanud Novorossiiski ja Lissitšanski tsemendivabrikute käivitamist 1880. aastatel. Lieveni tegevus üle-Venemaaliste tsemendi kvaliteedistandardite väljatöötamisel oli sedavõrd oluline, et teda hakati kutsuma Vene tsemendi isaks.

Kunda tsemendivabrik valmistas ette kaadrit paljudele teistele tsemenditöös-

tuse ettevõtetele.

Kunda tsemendivabrik oli Girard de Soucantonide äritegevuses oluline ning mitte seetõttu, et tavalisest mõisa abitööstusest kasvas ajapikku välja suurtööstuslik ettevõte, vaid seetõttu, et neist said Venemaa tsemenditööstuse pioneerid, kelle esindajad alatihtigi ühes või teises Venemaa paigas mõnd tsemendivabrikut rajasid või rekonstrueerisid.

Kunda vabrikus koolituse saanud personal mängis olulist rolli paljude teiste Vene tsemenditööstuse ettevõtete juhtimisel.

1881. aastal asutati John Girard de

Soucantoni vennapoja Étienne'i eestvõtetel Musta Mere Tsemenditööstuse Aktsiühing, mis aastail 1881–1882 ehitas Novorossiiskisse tolleaegse Venemaa suurima tsemendivabriku Zvezda. Ühingu juhatus asus Tallinnas Girardide firma Th. Clayhills & Son ruumides.

Girardid olid ka Venemaa tsemenditööstuse monopolistlike ühingute liidrid. 1904. aastal, Vene-Jaapani sõja aegse majanduskriisi ajal, organiseerisid Kunda, Aseri, Tšudovo ja Gluhhoozerski vabrikud Põhja-Venemaa tsemendivabrikute sündikaadi.

Selle kvoodid olid jagatud nii, et Kunda tsemendivabriku osa oli peaaegu

kaks korda nii suur kui teistel. Leping nägi ette Gluhhoozerski vabriku sulgemise selleks, et vähendada tsemenditoodangut ning hoida hinda kõrgel. Lepingus § 24 nägi ette, et ükski osaleja ei tohi tõsta oma vabriku tootmismahu või rajada uusi vabrikuid, ühist kogutoodangut piirati 600 000–800 000 tonnini. Vabrikute esindajad kohtusid regulaarselt, et määrata ühised tsemendi väljamüügihinnad. Leping sõlmiti ajavahemikuks 1904–1908.

Uno Trumm

Vt edasi lk 8 ja 9.

Litol vaade esimesele vabrikule 1870. aastate teisel poolel. Paremalt pudelahjud, sepikoda ning veejõul töötav tsemendiveski, vasakul aurujõul töötav tooraineosakond ja tööliste elamud. Aurumasinat (kahes väikeses korstnaga hoones esiplaanil) taga asusid lobribassein ja savipurusti ning katusealused plonnide

kuivatamiseks. Keskel on sild hoburaudteega, mida mööda mergel vabrikusse veeti. Silla all asus pais, mille alt viis kanal vee tsemendiveski turbiinini. Ebalooslikult on kujutatud merd ja laevu, mis asuvad vabrikule liiga lähedal ning antud vaatel kujutatud suunas on võimatu neid näha.

LÜHIDALT

19. veebruaril 2010 toimus ühisgümnaasiumi aulas Eesti Vabariigi 92. aastapäevale pühendatud õhtu – aktuse ja suure kontserdiga Kunda linna taidlejatelt. Pidupäeva puhul olid külas meremehed sõpruslaevalt Tasuja. Kunda linn andis tänukirja kolmekümnele isikule, et tunnustada nende tööd ja panust. Linna tänukirja pälvisid:

Margus Kaljund – väga hea tulemuse eest vabariiklikul saksofoniõpilaste konkursil

Väino Randver – aktiivse tegevuse ja toetuse eest muusikakooli arendustegevuses

Meelike Abroi – tubli töö eest ühisgümnaasiumis

Tiina Vanatoa – tubli töö ja edukate tulemuste eest eesti keele ja kirjan-duse õpetajana

Tiiu Jalakas – tubli töö ja edukate tulemuste eest eesti keele ja kirjan-duse õpetajana

Eha Mäe – tubli panuse eest kultuuri arendamisel raamatukogunduse alal Kundas

Elle Türkel – hea töö eest tantsuõp-etajana ja aktiivse tegevuse eest uute ideede algatamisel ning läbiviimisel
Eda Kiili – kauaaegse hea töö eest pedagoogina lasteaias ja maakonna alushariduse terviseaineseptsiooni juhtimisel
Sirje Liiskmaa – seoses Kunda linna nimetamisega kaunimaks omavalit-suseks Lääne-Virumaal 2009. aastal ning tubli töö eest heakorratatud ning ilusa linnaruumi loomisel

Madis Vasser – tubli omaalgatuse ja uue huvitegevussuuna arendamise eest trikirattapargi rajamisel

Leili Eiskop – tubli töö eest raama-tukogu arendamisel kohaliku kultu-urielu keskuseks

Maie Kõiva – tubli ja kauaaegse töö eest Kunda linnas

Lidia Laanem – tubli ja kauaaegse töö eest Kunda linnas

Lauri Pärna, Erko Vallbaum, Einar Vallbaum – linna majandust-egevuse arendamise ja Lajose logis-tikakeskuse rajamise eest

Timo Hietanen – linna majandust-egevuse arendamise ja Kunrex-i toot-mishoone rajamise eest

Aivar Ljaš – tubli töö eest linna soo-justrasside vahetuse I etapi valmim-isel

Ahto Kaasik – Hiiemäe päeva kor-raldamise eest

Uno Trumm, Heldur Lahne, Kaido Ves-ki – mälumängusarja algatamise eest

Ell-i Vallbaum – kauaaegse ja tubli tegevuse eest Kunda kultuurielus - näitemängutraditsiooni jätkamisel
Kalev Säde – AS-i Kunda Nordic Tsemendi alternatiivkütuste liini rak-endamise eest

Renna Koha – väga heade tulemuste eest spordis

Martin Rootare – väga heade tule-muste eest spordis

Sandra Süda – väga heade tulemuste eest spordis

Andrei Koplik – väga heade tule-muste eest spordis

Mehis Täpp – linna spordielu eden-damise eest

Eugen Õis – Põdruse - Kunda tee I etapi renoveerimise eest

Eve Randver – Kunda linnarama-tukogu andis esmakordselt üle RAA-MATUKOGU SÕBRA tiitli väga hea koostöö eest.

Lääne-Viru maavanem annetab tänavu vapimärgi neljale inimesele: suurettevõtjale Oleg Grossile, male-pedagoogile Jakob Kiigele, omaval-itsusjuhile **Anne Tasujale** ning põl-

lumajandusettevõtja Urmas Lahele.

Kunda linna veebisaidi külastajad pidasid 2009. aasta olulisimaks te-oks soojustrasside vahetuse esimest etappi. Kodulehel küsiti: **Mida peate Kunda linna jaoks olulisimaks teoks 2009. aastal?** Vastati järgmiselt:

- Kaunima omavalitsuse tiitel (133): 23%
- Noortemaja renoveerimine (114): 19%
- Noortemaja juurde mänguväljaku ehitamine (23): 4%
- Seltside maja renoveerimine (10): 2%
- Hiiemäe päev (11): 2%
- Lajose logistikakeskuse avamine (9): 2%
- Kunrex-i tootmishoone valmimine (25): 4%
- Põdruse - Kunda tee renoveerimise I etapp (81): 14%
- KNT alternatiivkütuste liini raken-dumine (15): 3%
- Soojustrasside vahetuse I etapp (166): 28%
- Kokku 587 vastamist

Volikogu istung toimus 11. jaanuar-il 2010. Päevakorras oli: Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2009-2025 tutvustus; Kunda linna 2010. aasta eelarve II lugemine; Maa munitsipaliseerimine; Maamak-sumäära kehtestamine 2010. aastaks; Kunda linna haldusterritooriumil kehtiva üldplaneeringu ülevaatamine; Informatsioon.

Kunda linnavolikogu istung toimus 8. veebruaril 2010. Päevakorras oli Kunda linna 2010. aasta eelarve III lugemine; Kunda linna 2009. aasta eelarve täitmine; Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2009-2025 III lugemine; Linnavara võõrandamine; Linnavara hoonestusõigusega koormamine; Linnavolikogu esindajate määramine korraldatud jäätmeveo konkursi dok-umentide ettevalmistamise ja paku-miste hindamise komisjoni liikmeteks; Majanduskomisjoni, eelarvekomis-joni ja sotsiaalkomisjoni tööplaanide läbivaatamine; Informatsioon.

Kunda linnavalitsus pidas istungeid 12. ja 21. jaanuaril ning 4. veebruaril.

Volikogu ja valitsuse istungite mater-jalid on väljas Kunda linna veebisai-dil: <http://www.kunda.ee>

Kunda linna beebide pidulik vastu-võtt. 30. jaanuaril 2010 toimus Kunda lasteaia Kelluke saalis vastuvõtt 2009. aastal sündinud Kunda linna uutele kodanikele koos vanematega. Kunda linnapea saatis vastuvõtukutse 32 perele, kus ühtekokku sündis 33 last. Mälestusmeenena kingiti igale lapsele nimelise graveeringuga hõbelusikas ja vanematele linna tunnustuskiri. Tervituskontserdiga esinesid lasteaia laululapsed ja KuVa rühma nooremad tantsijad. Vastuvõtu lõpetas ühine tordisöömine. Hõbelusika kinkimise traditsioon algatati Kunda linnas aastal 2003. Ürituse korraldas Kunda linna klubi.

Jaanuaris-veebruaris kerkis Kun-dasse mitu lumelinna. 31. jaanu-aril 2010 ehitati lasteaia hoovi lumest linn. 9. veebruaril aga kerkis Kunda ühisgümnaasiumi juurde lumelin-n.

Kunda Spordikeskus on avatud:

23.veebruaril 2010 kell 07.00-19.00
 24.veebruaril 2010 SULETUD

EILSEST TÄNASESSE

19. veebruaril 2010 toimunud Eesti Vabariigi 92. aastapäevale pühenda-tud aktusel kandis Marge Unt (fotol) ette omaloomingulise mõttepõimiku “Eilsest tänasesse”. MK

Jälle Kogund kokku kõik see pere, näitemängu – sõnakunsti, tantsu – laulu muidurahvas. Kogu Kunda linna rahvas, Meie Vaba Riigi auks ja puhuks. Et õelda sünnipäevatere ühiselt ja koos. Et olla rõõmus, õnnelik, täis tahet, jõudu. Et teha kokkuvõtet tegemistest – läind kas hästi? Et elada, et olla rahul. Olla parem veel kui mullu. Seks vaata tagasi, arvusta, vae soove, tehtut, tulemust. Ja tea, alati, eks paremini võimalik ju ole. Sa ise tegija. Tegija Sa oled. Muusikat Kundas õpetatud – õpitud kümneid aastaid, aastat nelikümmend viis. On erinevaid õpetajad, õpilased. Aeg. Ja tulemuseks – kestvlt loomerikas aeg Pealinna laulu- tantsupidusse ihkas igatüks, seega kogu taidluspere. Õpiti ja harjutati, eelvoorudes nii pingutati, et valitute hulka pääses lõpuks koore neli, kõik Kaie käe alt tulnud olid. Veel liikujad ja Kõkutajad, tuntud masti tegijad. Neidised – naised nägusad üll triibustridid säravad. Merepäev tõi rahva sadamasse, kus ikka pidutsetud siis kui suvi. Kus püünel karmilt kareldud, kus võistumängus võisteldud. Kus võideldud ja võidetud. Kus tule ümber trallatud,	kus oldud noor ja vallatu. Kus elevuses, hoos, nõokamises, naljas parimatest parimad võit räimeroakupsetaja tiitli halja. Seltside maja korda sätitud ja seatud. Seal toimetus, tegevus, meelelahutus ja pidu. Seal seltskond igal aastal täiendamas ridu. Seal keemas kogu elu. Ja Helje taktikepi all väljasõidud, sünnimisepäevatrall. Seal slaaviühingud, kuulsust toonud koor, kus kõrvuti meeleldi nii vana kui ka noor. Mis kenaks lihvitud nii väljast, seest nüüd Noortemaja. Siin vilgas sagimine päevad läbi, varasemast enam. Jah, tegemist üksjagu palju. On lapsi, noori, mängu, tantsu, naeru, nalju. Siin ridu rihib joone järgi Maiu abilistega, oskajatega, arukatega. Siin majaesisel kunstilised atraktsioonid. Kutsuvad, et ise prooviks. On teada, serdasorti väljakuid vaid Eestis kaks. Saand õuekujundusest Noortemaja hoopis kaunimaks. Linnas tublit tööd on tehtud – küttesüsteeme renoveeritud. Lajose logistikakeskus valminud. Klubi remont alanud. Kunda Nordic Tsemendis töös R D F-I prügipõletusliin. Püüeldes ja püüdlustes saadud suurim tunnustus,
---	--

Eesti Vabariigi 92. aastapäevale pühendatud üritustest võtsid osa ka meremehed Kunda linna sõpruslaevalt Tasuja (fotol kohtumine linnavalitsuses). MK

korda hästi tehtud väike Kunda –
 Lääne-Viru kaunim linn.

Linna

esimene – teine mees
 rahva poolt sai valitud.
 Õigus, õiglus, tarkus
 paika sätitud.

Maavalla

sirvikalendri järgi porikuul,
 kahekümnetuhande kaheksa kahekümne
 teisel aastal, nüüd kahetuhande
 üheksanda aasta viinakuul,
 toetas päike palaval paistel
 Kunda Hiie rajamist.
 Maausulised sõitnud kokku
 Eesti eri paikadest.
 Puhuti lõkkes leekima,
 pudrupajad lõkke peale,
 väega helmed pudru sisse.

Ümber

lõkke kõndisivad
 teadjanaised ehitud.
 Suus loits ja palve,
 pühaduse töötused.

Mitut

seltsi sõira-leiba
 maitsta sai siis
 kõik see rahvas.
 Kaasavõetud linnid, vööd,
 kodukootud värvipaead
 ehti puu suure külge,
 matkimaks siis hiiepuud.

Tammede

tõrud puistati maale,
 usuga – kerkiks Hiisi
 uus vägeva.
 Jumala – looduse tunnetuseks,
 hingepidu leidmiseks,
 põlvede tulevaste tegude tunnistajaks.

On talv,

on pakane, on aeg
 mis hinge poeb.
 Mis emmedele, issidele palju loeb.
 See lusika – hõbedase kinkimise päev
 pisitale, ta sünni puhul.
 Saab sündmusest kallid
 mälestus päev.
 Rullides lahti ajakangast märkad
 kiiri kullaseid lusika pääl.

Seks kõik.

Tänaseks.
 Numbrimärk, 24. VEEBRUARIST
 VEEBRUARINI
 Kirja pandud KUNDA AASTALUGU.
 SELLE AJA
 AJA LUGU.

Ja INIMENE

TÕÖS
 TÖÖKUSES
 TAHTMISES
 ja TÖES

Ja

edasi –
 IGAL OMAL MOEL.
 ükski, kahekesi
 TEINETEISE TOEL.

Usku,
 lootust,
 heldet meelt
 MEILE – KÕIGILE
 jõuduandval
 teel!

Marge Unt

TAAS UUES AASTAS

Fotol Kunda kiriku torn ja kell (arhiivifoto)

Ammu pole olnud meil talvesid üle aia ulatuvate kõrgete lumehangedega. Neid päris kõrgeid ei tulnud vist sellelgi aastal. Küll saime aga sellel talvel mitu korda imetleda koduaknail suurmeisteri pakase poolt loodud jäälilli segamini õitsvate sõnajalgadega. Üllatavalt kiiresti möödus lumerohke ja muinasjutuliselt ilus härmaehtes jaanuar. Jaanuari algus tõi lumepilvede vahelt aeg-ajalt ka päikesepaistet. Oligi siis üheks salasooviks, et oleks meil seda päikest kõigil järgnevatel päevadel uuel aastal. Päris kindlalt oli ja on meil teada ka oma uusaastalubadus. Nii on see olnud ju ajast-aega.

Veebruar tõi meile veel teisegi uue aasta – valge tiigri aasta. Ootasime põnevusega ennustusi terve selle aasta ja ka meie tähtkujude kohta. See on küll igäühe oma asi – uskuda seda või mitte. Isegi seda, et Eestist saab kord kuningriik? Arvata on aga, et aasta tuleb rahutu ja raskem kui eelmine. Tulemas on aktiivne rahvalikumise aeg uute liidritega eesotsas. Tiigriaastal pidavat isegi arad inimesed julgeks saama. Ei kujuta hästi ette, mis saab siis neist, kes niigi julged on. Praegusele moevärvile must-tale lisandub ka valget ja kuldset kollast ning isegi pisut helesinist tooni.

Terevisiooni saatejuht Urmas ütles ühel hommikul naljaga pooleks, et alanud aastast on juba hulk aega otsa saanud, ja kaugel need jõuludki enam on.

Milligipärast, jah, kisuvadki mõtted tagasi möödunud jõuluaga. Jõulud korduvad ju aastast aastasse. Ammuks nad meil olid! Kiriku kirjade järgi lõpeb jõulu-aeg tegelikult küünlapäevaga. Vanasti peeti seda tava hoolsasti. Ja sellegi aasta lõpus on see aeg jälle käes. Maailm pole neil päevil mitte kaljune Kolgata mägi, vaid paljud meie ilusad kodupaigad oma tuledesäras kirikute, lumise metsa ja täiskuuga. Juba jõulueelne advent on aeg, mil teeme oma hinges olevad konarused kuidagi tasemaks. Küllap peatuvad sel ajal ka kurjategijate halvad mõtted. Jõulu-aeg toob inimeste südamesse alati midagi erilist – rohkem rahu ja headust. See on ju andeks andmiste aeg.

Taas ja taas on kõlanud siis jõulusõnum: Jeesus Kristus on sündinud teile. Palju-palju on siis midagi muutunud. Meiegi pole päris needsamad, kes aasta tagasi. Jõuluajal ei puudu tänapäevalgi

mõnest kodust nende oma kellakapis elav igapäevane õnnekägu. Nii on ka jõuluajal paljud muinasjutudki lastele tõeliseks tõeks saanud. Igäühel on jõuluajal võimalus pöörduda iseendasse kõigi oma salasoovidega. Kõik toimetusedki saab tehtud siis nii, et need oleksid igati paremad ja et neist oleks rohkem rõõmu.

Koorid laulsid möödunud jõuluajal paljudes kirikutes inimeste südamesse jõulurõõmu. Neljandal adventipühapäeval töid koorid Kunda linna klubi korraldamisel Kunda kirikusse ilusa muusikalise kingituse – jõuluootuse kontserdi “Ingliahääl jõuluimest.” “Tasa, tasa jõulukellad kajavad. . .”, nii alustas kontserti Virumaa noorte meeskoor dirigent Andrus Siimoni juhatusel. Esinesid veel Virumaa tütarlastekoor ja Virumaa poistekoor. Tuntud jõululaulude ja spirituaalide seast kõlasid ka koorilaulude klassikute E. Tubina ja C. Kreegi laulud, viimasest meeldejäädavam oli “Mu süda, ärka üles.” Laulud esitati Elo Forseli ja Ly Ipsbergi dirigeerimisel. Kontsertmeisterina saatis laule Darja Raditšenko. Võimsalt kõlasid kirikus kontserdi lõpus ühendkooride esituses kaks spirituaali ja ürgne, kuid igihaljas “Püha öö”. Kontserdi alguse pühitses jumalasõnaga sisse kirikuõpetaja Heinar Roosimägi ning lõpetas selle palvega ja õnnistusega.

See oli tõeliselt hea kontsert – läbi aegade suurim jõulurõõm Kunda kirikus. Aitas see ju ajas ja ruumis meie meelt kosuda ja rahuneda. See kontsert oli jõulukingituseks igale kohalviibijale kirikus, puudutades meeldivalt neid kõiki. See tõi meile tõelise jõuluvalguse, mis ulatus igäühe hingepõhjani välja. Jah, jõulu-aeg on ikkagi ilusaim aeg aastas! Ei saa ju kuidagi selle meenutamist pahaks panna. Jääb soovida vaid, et see jõulune headus kehtaks läbi selle aasta uute jõuludeni välja, läbi selle ettearvatud rahutu tiigriaasta!

Koos jõuluvalgusega töömeiegi sellesse aastasse kaasa ikka selle, mis parem. “Talveööst kumamas heledat valgust, jõulu-aeg ammugi möödas ju, käes juba paljude rõõmude algus, seda toonud on aasta uus.” Üheks sooviks aastasse 2010 jääb kindlasti see, et suudaksime läbi murda tavapärast ükskõiksusest, mille meile on valmistanud igapäeva elu. Rahu ja hea meel

inimestest sünnib ikka meie lähedastest ja suhetest nendega ning oludest meie ümber. Kõige selle nägemisest ja mõistmisest jääb ikkagi alles see, mis tõeliselt rõõmu teeb. Püüame leida oma suurt eesmärki, suurt mõtet, kuid see on ju ka pühakirjas ammu ajast olemas – tuleb saada paremaks inimeseks. Alati ei leidu kahjuks aga lähedasi sõpru, kes siiralt jagaksid rõõmu ja oleksid toeks, kui kellelgi on vahest talumatult raskeid hetki. Ei ole õige alati jätta inimest vaid iseenda hoolde. Mis parata, aga on ka inimesi, kellele meeldib teisele inimesele meelelega haiget teha, et seda siis intriigi saamise huvides ära kasutada. Oi, õelust! Ei saa aga unustada, et ta ise võib kord selle eest palju rohkem haiget saada. Ei sooviks küll! Teise inimese vastu ässitamine ei kuulu hea kombe juurde. On ju nii, et kes teistest halvasti räägib, pole ise kellestki parem. Hea meel oleks sellestki, kui ei peetaks arvet selle kohta, kui tarbetut tööd keegi teeb või kui viletsalt keegi sööb. Lubamatult palju esineb ikka teise inimese alandamist. Ärgu olgu siis inimese ehteks tema välispidine toredus, vaid ikka kusagil varjul olev südame headus. Teeme tõesti nii, et see aasta jätkub eelmisest palju paremana. Püüame ise ka kõiges paremad olla. Kahjuks ei ole meil juba ammu enam alles neid esivanemate kodudest pärit koldekivide alt rõõmu sepitsevaid ahjualuseid. Küll on aga alles suurte majade pööningutel majahaldjad, kes sealt kogu aja saadavad oma rõõmusõnumeid igasse kodusse ja igasse meie päeva.

Olgu siis uuel aastal kõik hästi! Rohkem headust ja paremat mõistmist kõigile! Kirikukell lööb endiselt meie päevadele rütmi ja paneb meid kuulama.

Heldi Randver

KUTSE KULDLEERI

“Uurigem Pühakirja – Jumalasõna, et leida tuge oma eluteele. Leidkem sealt otseku meremärgid, et püsida oma teel. Meie elulaev ei ole kaptenita, meie elusaatus ei ole lootusetu, sihitu ja mõttetu.”

Kunda kogudus ootab augustis kirikusse kuldleeri 1960. a suvel leeris käinud leerilapsi. Täitunud on sellest ilusast ajast/päevast poolsada aastat. Miks mitte tulla uuesti kõigest sellest osa saama. Tulla võivad ka eelmiste aastate vanemad leerilised, kes kuldleeris käimata. Viimane kuldleer toimus kirikuõpetaja Üllar Nõlve ajal. Sellest on möödunud hulk aastaid. Vahetunud on mitu kirikuõpetajat, mil kuldleeri pole toimunud.

Palume teid tulla oma kuldleeri osavõtust teatama. Jumalateenistused 2010.aastal toimuvad kirikus kell 14.00. Kuldleeriks ettevalmistuste osas saab rääkida kirikuõpetaja Heinar Roosimäliga pärast jumalateenistusi. Hea oleks teie teadet saada lähiajal, hiljemalt 1. maiks 2010.

Kirikuõpetaja jutul on käinud kirikulisi teistest kogudustest Kunda kogudusse üle tulemise asjus. Selle aasta suveks on tulnud teade Kunda kirikus laulatamise soovi kohta. On olnud ka soovijad end kiriklikult ristida/leeritada lasta. Millegi pärast on mõned need asjaajamised peatunud. Kõikide nende pooleli jäänud asjaajamiste jaoks kõige sobivam ja rahulikum aeg on just praegu.

Seega ootame teid kirikuõpetaja juurde läbirääkimistele.

Heldi Randver

Koguduse juhatuse esimees

HEI-HEI, KÕIK LAULU-HUVILISED LAPSED!

Kunda linna klubi annab teada: 25. aprillil 2010 toimub Viru-Nigula rahvamajas Kunda linna ja Viru-Nigula valla laste ühine laulukonkurss “Kevad 2010”.

Ootame konkursile osalema noori soliste vanuses 3-19. Ette valmistada ja selgeks õppida tuleb üks laul (vabal valikul). Märtsikuus toimub esimene ettelaulmine (oma saatega). Lõppkontserdil saadab soliste ansambel. Lauluproovid algavad märtsikuus. Võisteldakse järg-

mistes vanusegruppides: 3-4aastased; 5-6aastased; 7-9aastased; 10-12aastased; 13-15aastased ja 16-19aastased. Võistleja vanust arvestatakse seisuga 25.04.2010.

Osavõtuks palume registreerida kirjalikult 20. veebruariks 2010 e-posti teel klubij[at]kunda.ee. Teatada tuleb osavõtja nimi, sünniaeg, kontakttelefon, õpetaja nimi ning kontakt.

TULGE LAULMA!

Info tel 32 21556

KUNDASSE JÄÄGU NII PÕHIKOOLOO KUI KA GÜMNAASIUM

Viimasel ajal räägitakse ja kirjutatakse palju teemal, kas gümnaasium ja põhikool lahku või kokku. Tahaksin panna mõtlema ja arvamust avaldama lastevanemaid, kohalikku elanikkonda, aga kindlasti ka endiseid õpetajaid. Mida teie arvate, kas Kundasse ainult põhikool või gümnaasium?

Märtsi alguses toimub koolis traditsiooniline klasside lastevanemate esindajate ümarlaud, kus kõik osalejad sel teemal kaasa võiksid rääkida. Mida teha selleks, et meie kool gümnaasiumina püsima jääks? Kuidas parendada kohalikku hariduselu? Kas see, mis koolis toimub, jõuab kõigini? Igal aastal korraldame koostööpartnerite hulgas rahulolu-uuringuid ning tulemustest informeeritakse lapsevanemaid ja kohalikku omavalitsust. Oluline on saada tagasisidet, kuidas kool teistele paistab.

Ma ei usu, et ilma gümnaasiumita tekib tugev põhikool. Õpilasel on täpselt teada meie kooli nõudmised ja 10.klassi sisseastumistingimused. 9.klassi õpilastega toimuvad vestlused klassi- ja õppealajuhatajaga, psühholoog juhhib kutsevalikualast vestlust ning korraldab karjäärialaseid teste. Õpetaja lähtub põhikoolis aine õpetamisel ka gümnaasiumiastme ainekadavast, tal on võimalus võrrelda, vahetult kolleegidega teemavaldkondi arutada ning toimub pidev tagasiside andmine.

Kui jääks ainult põhikooliosa, siis tähendab see seda, et mõni aineõpetaja ei saa normaalkoormust ning väga keeruline oleks kooli saada professionaalseid õpetajaid.

Õpilane peaks igapäev varahommikul Rakveresse kooli sõitma, mis toob endaga kaasa palju materiaalseid kulutusi. Koolipäev on niigi pingeline ja väsitav, õhtul lisanduvad kodused õppetööd, kuid gümnaasiuminoor käib ka trennis või mõnes huvialaringis, õpib muusikakoolis. Seda kõike pakub kohalik omavalitsus. Kui mina oleksin õpilane, siis mõtleksin küll esimese asjana, kuidas pärast tunde võimalikult ruttu koju saada. Kas tahaksin ja viitsiksin maakonnakeskuses veel kusagile minna, et oma huvialadega tegeleda. Vaevalt küll.

Elu on näidanud, et väga andekad ja loomingulised õpilased ei leia

suurtes kombinaatkoolides oma andekusele õiget väljundit ja kohta, nad ei harju kergesti uute oludega. Selliste õpilastele on eriti tähtis kodu lähedalolek, maal elavatel õpilastel tihe ja vahetu side loodusega.

Meie kooli gümnaasiumiastmes õpetame lisaks üldainetele klienditeeninduse eelkuteõpet, soome keelt, joonestamist, riigikaitse- ja autoõpetust, meediaõpetust. Koolil on oma ajaleht, tegus õpilasesindus. Käesoleval õppeaastal alustasime 10.klassis uurimistöökursusega. Oleme uhked nende õpilaste üle, kes lisaks koolitööle osalevad kõikvõimalikel aineolümpiaadidel ja võistlustel.

Seoses uue õppekava rakendamisega üldhariduskoolis vaatame töörihmadega üle meie kooli õppe- ja ainekavad, kaasates ka õpilasi. Kui räägime sellest, et riiklikud õppekavad on liiga mahukad, siis õppekava paindlikumaks muutmist riiklikul tasandil on eeskätt vaja põhikooli II ja III astmes. See on vanuseaste, kus laps omandab teadmisi läbi tegevuse. Siis lõppeksid või väheneksid ka tunnidistsipliini ikkumised ja õpilaste väljalangevus põhikooliosas.

Miks on vaja fakte? Ikka selleks, et millelegi toetuda. Ja mälu vajab treeningut! Võõrkeelt on alati tulnud tuupida ja sõnu pähe õppida- ega see iseenesest kleeplindina külge jää. Mis teha, kui keelekeskkonda alati käepärast võtta pole! Miks siis saavad Eesti kooliharidusega õpilased välismaal nii hästi hakkama? Kas sportlastel tuleksid olümpiavõidud ilma trennimiseta, pideva järjekindla tööta või suudaks muusik olla tasemel ilma harjutamiseta? Õppimine ongi raske töö.

Noor inimene peabki palju õppima! Millal siis veel? Ja kel tegevust on, ei see nii kergesti pahandusi tegema kipu. Küll aga tekitab tegevusetus lõhkumisi jms.

Kunda Ühisgümnaasiumil on tugevad traditsioonid: õpilastel, õpetajatel ja vilistlastel on oma kooli tunne. Siinne õpetajate kaader on väga püsiv, mis teebki ühest koolist hea kooli. Kooli maine on pidevalt tõusnud, sest tahame juhendada põhimõtettest- austust, armastust, arengut!

Meelike Abroi, õppealajuhataja

Maakonna vähekindlustatud lapsed saavad soodsalt laagrisse

Sel aastal on Lääne- Virumaale eraldatud vähekindlustatud perede lastele 94 soodustusuiskut. Lastel on suvel võimalik puhata Remniku, Valgemetsa ja Viking-Tiigrid (vene keelne, Võsul) noortelaagris.

Tänavu on Hasartmängumaksu Nõukogu poolne toetuse suurus laagripäeva kohta 145 krooni. Keskmise laagripäeva maksumus on 253 krooni, millest lapsevanemal jääb endal tasuda 108 krooni ringis. Laagri vahetused kes-

tavad 6-12 päeva. Eelmise aasta suvel käis soodustusuiskuga noortelaagris 136 last Lääne- Virumaa kolmeteistkümnest omavalitsusest. Käesoleval aastal taotles soodustusuiskuid üheksa omavalitsust.

Tuusiku tellimiseks ja täpsema informatsiooni saamiseks tuleb lapsevanemal pöörduda omavalituse sotsiaal- või lastekaitsetöötaja poole.

Helbe Jaanimägi
Lääne-Viru Maavalitsuse
sotsiaalvaldkonna nõunik

Uued raamatud Kunda linna raamatukogus

Grete Marques **“Eesti naise õnn”** (192 lk, kirjastus J&U 2009). EESTI – kui kaua ma veel mõtlen sellel maal olla? Siin, kus ei ole võimalik leida normaalset meest? Siin, kus võid ennast oimetuks rabada, aga majanduslikku kindlustunnet ei hakka iial olema? Siin, kus inimesed vaatavad sulle tänaval kurja näoga otsa ja ilm on suurema osa aastast väljakannatamatult vastik? Peaks ometi siit jalga laskma!

Eesti naised, olete ju mõnikord selliseid mõtteid mõelnud? Kindlasti on peaaegu iga eesti naine vähemalt kord elus selliseid mõtteid peast läbi lasknud. Mina mõtlesin ka neid mõtteid ja otsustasin midagi ette võtta. Ma läksin Hispaaniasse. Ja avastasin seal enda jaoks õnnemaa. See raamat ongi minu lugu. Veidi reisikiri, veidi päevik. Igatahes kauneim peatükk mu elus.

Christel Karits **“Dollari hind: Avameelne päevik Ameerikast”** (280 lk, Pegasus 2009). Pärnakas Veronika Lepiku elu jõudis 1990-ndate keskel tupikusse: tal polnud korralikku tööd, kodu ega raha. Väljapääsu ei paistnud kuskilt. Kuni ta tutvus juhuslikult väliseestlase Haroldiga, kes kutsus ta tänutäheks abi eest enda juurde Ameerikasse puhkama.

Sealt hakkasid sündmused ootamatut rada pidi arenema. Endalegi üllatuseks sai Veronikast mõne aja pärast põievähki põdeva poolakast vanahärra põetaja. Sealt edasi viis tee itaalia perekonda, kus vanamammit tuli seljas tualetti tassida ja magada tema voodi ees põrandal.

Veidi hiljem sattus Veronika hooldama vanapaari, kus hullunud prouat tabasid kriiskavad armukadedusehood. Nii keerles see ratas seitse aastat, mille jooksul tuli hooldada üheksat vanainimest. Viimases staadiumis Alzheimerite hooldamine pakkus hulgaliselt tragikoomilisi situatsioone, kuid nõudis ka tugevat närvi ja eneseületamist.

Eriti raskeks tegi olukorra see, et Veronikal oli Eestisse maha jäänud teismeline tütar, keda ta kasvas vaid telefoni teel. Süütunne ei andnud asu ning ema püüdis oma eemalolekut asendada aina enam raskelt teenitud dollaritega. Tütre soovid aga muudkui kasvasid. Miks ei suutnud Veronika Ameerikale käega lüüa? Kas teenitud dollarid tõid lõpuks õnne majja? Milliseks kujunes dollari hind Veronika jaoks?

Tiit Lääne **“Eesti spordi taskuentsüklopeedia”** (632 lk, TEA 2009). Spordilugu Kalevipojast Kanterini: kõik oluline Eesti spordi arengu ja sportlaste kohta ühtede kaante vahel täpne ja faktirohke Eesti spordilugu 1000 värvifotot, tabelit, illustratsiooni jpm põhineb autentsel originaalmaterjalil asendamatu abiline referaatide koostamisel ja ristsõnade lahendamisel.

Hille Karm **“Elle Kull. Unes ja ilmsi”** (212 lk, sari Eesti Naise Raamat, Ajakirjade kirjastus 2009). Ema. Abikaasa. Erakordselt ilus inimene. Näitleja. Ukuaru Minna. UNICEFi Eesti Rahvuskomitee president. Riigikogu X koosseisu liige. MTÜ Heategevuskeskus juht. Taas Riigikogu liige. Osa neist rollidest on teatrist, osa eluteatrist. “Ükski neist pole kõige tähtsam,” raputab Elle pead. “Need on, mis välja paistavad. MISKI MUU on peamine. Mis on peamine Elle Kulli elus? Vastuse annab ajakirja Eesti Naine eluloosarja järjekordne raamat “Unes ja ilmsi”, mille peategelaseks on Elle Kull ja autoriks Hille Karm.

Nirti **“Ja anna meile andeks meie võlad...”** (251 lk, Petrone Print 2009). Koduvägivald, alkohoolikust isa, allahetlik ema, koledad pruunid onud köögilaua taga ja väike tüdruk oma pisut suurema õega sellesama laua (vt edasi lk 5)

LUGEDA ON MÕNUS

Rubriik “Lugemisaasta 2010”

Arvo Vainlo (Kunda linnavolikogu esimees)

MK: Kas mäletate oma lapsepõlve lemmikraamatut ning seda, miks sellest raamatust lemmik kujunes?

AV: Lapsepõlves lugesin palju. Lemmikuteks olid nn tüüpilised poiste lemmikraamatud sarjast “Seiklusjutte maalt ja merelt” ... Musketäride lood sai ikka mitu-mitu korda läbi loetud. Eredalt on mees ka “Pärija Kalkutast”.

MK: Mida Te viimati lugesite või milline oli Teie viimane eredaim lugemiselamus?

AV: Viimasel ajal olen kõige rohkem lugenud reisikirju ja –juhte. Viimati sai loetud Itaalia ja Šveitsi kohta.

Kunda linnaraamatukogu kutsub lapsed lugema

15. veebruarist kuni 15. maini 2010 toimub Kunda linnaraamatukogus suur lugemisvõistlus, kus saab osaleda klasside kaupa.

Innustame lapsed võistlusmomendi abil lugema!

Klassid palume klassijuhatajatel registreerida. Iga õpilase poolt laenutatud raamat annab ühe punkti. Korraga saab laenutada kuni 15 raamatut. Kolme kuu pärast loeme

punktid kokku ning kõige enam raamatuid lugenud klass saab vahva auhinna!

Punkti saab raamatu eest, mis on laenutatud Kunda linnaraamatukogust (kj kohustuslik kirjandus ei lähe arvesse). Punkti ei saa ka ajakirja laenutuse eest.

Info ja registreerimine raamatukogu@kunda.ee või telefonil 32 21 824.

Raha või raamatud

Kas Eesti saab viieteistkümne aastaga viie rikkama riigi hulka siis, kui loetakse rohkem raha, või siis, kui raamatuid? Võib-olla nii raha kui raamatute lugemine on omavahel seotud, ehk et asi rohkem oskamises – kuivõrd oskad lugeda raamatuid, oskad lugeda ka raha ja vastupidi. Ühel väga lihtsal põhjusel kipub valdavalt siiski nii olema, et raamatukogu ja raamatupoodi külastavad sagedamini need, kellel raha lugemiseks eriti aega ei kulu. Kaur Kenderi raamatus “Raha” oleks asjakohast lugemist paadunumalegi raha lugejale, kuigi kas Lõhmuse meetodil lugejate moosimine toob ikka pikemas perspektiivis rohkem tulu kui heade teoste lugemine. Vaimsetele väärtustele keskendudes saavad väärt raamatud kindlasti palju parema positsiooni, kuid tõsiasia, et neid omandatakse ju raha eest, jääb siiski ...

Kui mu pojad olid veel väikesed, lugesin neile õhtuti Hans Christian Anderseni muinasjutte. Poisid kuulasid vagusi ja tõsisel ilmel ega küsinud midagi. Püüdsin lugeda hästi ilmekalt ja huvitaks tegeva intonatsiooniga, kui korraga taipasin, et ma ei saa ju päriselt isegi aru, millest seal juttu, saati siis nemad. Tükk aega hiljem selgus, et allegooriliselt sümboliseerib head ja kurja toov suur meremadu tegelikult nägemust ookeani põhjas olevast sidekaablist, ehk võimalust kuidas vana ja uue maailma vahel infovahetust kiirendada. Mine tea, Jules Verne kirjutas ka vee all sõitvatest laevadest veel enne allveelaeva leiutamist. Õnneks ei rikkunud ma poegade lugemishuvi Anderseni raskete tekstide ettekandmisega ära, või sai asi sellega silutud, et edaspidi uurisime hoopis näiteks Lewis Carrolli filosoofilis-fantaasialikku raamatut “Alice imedemaal”.

Minu poisikesepõlve arvestavamaks raamatuks oli Eno Raua “Roostevaba mõök”, mille põnevaid seiklusi me sõpradega järgi tegime, üritades mitmeid loetud episoodi matkides ise ka kõike läbi elada. Sarnast õhinat kutsus esile ka ungari kirjaniku Ferenc Molnari noorteromaan “Pal-tänava poisid”, kuid kiti mälustist siiski ei meenu. Nemecekist oli muidugi kahju. Minu elu esimeseks raamatukogust laenutatud raamatuks sai sarjas “Seiklusjutte maalt ja merelt” ilmunud Vahtang Ananiani jutustus “Pantrikuru vangid”. Edasi tulid muidugi Cooperi “Nahksuka jutud” ja paljud teised selle sarja põnevikud. Jack Londoni “Martin Eden” jättis mõnevõrra nõutuks oma rabava lõpuga ja andis mõtlemaisainet kauemakski. Vene kirjandust mainides ei saa üle ega ümber Bulgakovist, Gogolist ega Dostojevskist. Lev Tolstoi “Sõda ja rahu” oli mäletatavasti kooliajal kohustuslik.

Tammsaare ja Hindi suurteoste kõrval olen lugenud ka raamatute raamatut, milles seisab meist kaugel asuva maa, ühe aja ja rahva lugu, läbi pärimuslike legendidega ajalooprisma.

Veebifoto

Vanas gooti kirjas ja saksapärasel tõlkes oli piiblit tõsiselt raske lugeda, mistõttu suure tõenäosusega läks väga palju selle metafüüsikalist sügavust minu jaoks kaduma. Hiljem olen uurinud ka piiblit tõlgendavaid teoseid, kus koostöös arheoloogidega on kinnitust leidnud mitmed sündmused, nagu näiteks suur veeuputus. Sõna “piibel” tuleb kreekakeelsest sõnast biblion, mis tähendab raamatut ja seetõttu on tegelikult naljakastäheldada, et kiputakse rääkima või kirjutama piibliraamatust. Niiviisi ontoloogilist kirjandust uurides leidsin ma aga omapäraseima lause, mida eales olen lugenud. Pean selleks Martin Heideggeri küsimust, mille Ülo Matjus eriti põnevalt on eesti keelde pannud: “Millepärast on ülepea olev ega pigem eimiski?”. Esmapilgul küsimus küll oleva ja olemise üle mõtisklema ei kutsu, kuid kui süveneda ja järele mõelda, sisaldab see lause ühtäkki neist sõnadest isegi rohkem.

Viimasel ajal on ilmunud riiliteviisi portreeraamatuid tuntud inimestest. Vahel tekib see sisimas küsimuse, et millisele sihtgrupile neid nii lokavalt küll vorbitakse? Kuna iga inimene on omal moel huvitav, on nendes üksjagu lugemist, kuid paljud panevad ka õlgu kehitama, olles ehk liiga intiimselt avameelsed ning hakkama oleks ju saanud ka kõike seda teadmata. Niisuguseid näiteid on tuua Katrin

Karismaa, Mihkel Raua ja mitme teise isiku isiklikku elu avalikustavatest peatükkidest. Samas Peeter Volkonski ramsist oli täitsa tore teada saada, kuidas ta oma isaga Hamlet Othellovitši külastas..

Kakskümmend viis aastat tagasi oli üsna populaarne lugeda Raimond Kaugveri teoseid. Ma ei tea, kas tänapäeva noort säärane kirjandus enam huvitaks? Nüüd tundub, et esiplaanil on hoopis uus kirjanduse liik, mille ma endamisi nimetaksin tibikirjanduseks. Eesti tibikirjandust esindavad mõjukaimalt Kerttu Rakke ja Kati Murutar. Siiski pole ma pädev neid analüüsima, sest mõnda on saanud küll sirvida, kuid lugema pole need siiski kutsunud. Kui keegi on kõnealuste autorite raamatuid lugedes elamuse saanud, siis sellest kõneleva materjaliga tutvusin küll.

Unustamatu mulje jätsid tuntud norra kirjaniku Trygve Gulbransseni raamatud. Romaanitriloogias, mille esimene raamat kannab pealkirja “Ja taamal laulavad metsad”, kujutatakse suursuguse mägismaatalu inimeste elu, nende võitlust looduse väga ja naabrite vaenutseva kadedusega. Värvikalt kirjendab autor oma teostes kõikemõjutavat armastust ja surma. Põhjamaiselt karge romantika vahele mahub ka näiteks detail kasetohuga kamina süütamisest. Kadedust tekitavalt

on juttu talveõistest saanisõitudest, uhketest pidudest ja ballidest. Õudusjudinaid esilekutsuvalt on esitatud vana Tagi võitlust karuga. Detailideni viidud kirjeldused võimsate mägedega põhjamaisest loodusest vajavad kindlapeale rohkem süvenemist, et mitte millestki heast ilma jääda.

August Gailiti “Nipernaadi” tõi mind aga mõtte juurde, et miks sai kirjanikust suvirändur autorilt nimeks Toomas. Teiste väga paljude raamatute peategelaste nimed pole mulle sellist küsimust tekitanud. Asja üle mõeldes jõudsin lõpuks järeldusele, et külast külla ning ühe tüdruku juurest teise juurde rändav Nipernaadi ei olnud mitte viimas, vaid käis pigem toomas. Toomasega hingesugulust tundes oli lennult haaratav, millise rõõmsa kergusega on autor esitanud näiliselt murejut kulgemist, kuid mille käigus tegelikult oli sündimas juba uus raamat. August Gailit suutis väga osavalt selle teosega esitada küsimuse, millele lugejad jäävadki vastust otsima, sest kas keegi meist teab, mis raamatut Toomas Nipernaadi koju tagasi pöördudes kirjutama asus ning kes meist on seda juba lugenud.

Üks, mis päris selge – jutt ei käi rahast ...

Väino Randver

LUGEDA ON MÕNUS

MK: Kas mäletate oma lapsepõlve lemmikraamatut ning seda, miks sellest raamatust lemmik kujunes?

Lapsepõlves lugesin üsna palju. Ühte ainsat lemmikut ei oska nimetada. Päris väiksena oli see vahest Naksitrallid. Hiljem tulid mitmed seiklusjutud, näiteks Jules Verne poolt kirjutatud. Huvi pakkusid ka krimiromaanid - Agatha Christie oli üks põhilisi autoreid.

Meie kodus loeti palju ja osteti ka raamatuid. Väga paljud lasteraamatud kinkis mulle vanaema, neid saan nüüd ka oma lastele ette lugeda.

Põhikooli lõpus lugesime mitmega oma klassist Raimond Kaugveri romaane, temast kujunes meie jaoks omamoodi kultuskirjanik. Keskkoolis tegi emakeele ja kirjanduse õpetaja Marge-Anne Vallaste ettepaneku lugeda Jaan Korssi “Wikmani poisse”, see jättis kustumatu mälestuse.

MK: Mida Te viimati lugesite või milline oli Teie viimane eredaime lugemiselamus?

Eelmisel aastal lugesin mitmeid elulooraamatuid - Mihkel Raua, Urmas Oti ja Eino Baskini kohta. Kustumatu

Allar Aron (Kunda linnaapea)

mulje jättis ka Ruitlase Naine, mille tõi lugemiseks koju abikaasa, mis oli päris julge samm.

Lugesin viimati läbi raamatu “Hundipäikese aeg” II osa. Plaanis on ette võtta Sofi Oksaneni “Puhastus”.

Tagasi vaadates sai kooli ajal palju loetud. Täna on inimestel rohkem valikuid. Töö, internet ja televiisor, mille kõrvalt võib inimestel lugemiseks aega aina vähemaks jääda. Kindlasti määrab koju ostmisel palju ka raamatute hind, kuid raamatukogus on lai valik. Ise jõuan õhtul lugeda läbi värske ajalehe, kuid raamatute lugemiseks on nädalavahetus või näiteks jõuluaeg.

On alanud ettetellimine raamatule “Eesti pärnad”

Veebifoto

Selle raamatu kaante vahelt võib Eesti loodusest huvitatu leida lood meie koduküla kõige armastatumatest hiiepuudest - pärnaden. Põliseid niinepuid nimetati ka vabadeks jumalateks. Igal külal oli oma hiiepuu, ka paljudel üksikutel taludel. Usutakse, et pärnapuu toob õnne majja, on püha puu, mis kaitseb kodu õnnetuste aga ka välgu eest.

Just selliste puuhiiglaste kohta leiab huviline pärnaraamatust infot, kusjuures käsitlemist leiavad kõik meie ligi 70 looduskaitsealust põlist pärna.

Raamatu hind nagu meie

eelmistegi raamatute puhul on 190 kr ettetellimisperioodil 9. veebruar. 2010 - 1. mai. 2010. Raamat on kõvakaaneline, värvitrüki, trükitud kvaliteetsele paberile – Novatech Gloss. Raamatu planeeritav maht on 7 trükipoognat (ca 120 lehekülge), kus teksti on põimitud ka meeldejäävad värvilised fotod. Raamat ilmub trükist ajavahemikus nov.- dets. 2010. a.

Kuna raamatu tiraaž sõltub otseselt tellimustest, siis palume Teid teavitada meid LÄHIAJAL e-maili aadressil - info@geotrail.ee või telefonil 53-433-271 Teile vajaminev raamatute arv.

Meeldetuletus ettevõtjatele

Vastavalt majandustegevuse registri seaduse § 26-le peab ettevõtja esitama haldusorganile iga aasta 15. aprilliks kinnituse registreeringu õigsuse kohta, kui ettevõtja registreerimisest või registreeringu muutmisest ettevõtja taotluse alusel on möödunud rohkem kui kolm kuud.

Registreeringu õigsus tuleb kinnitada igal aastal ajavahemikul 15. jaanuarist kuni 15. aprillini. Samal aastal enne 15.jaanuari tehtud registreeringu õigsus tuleb samuti kinnitada. Registreeringu õigsuse kinnitamise eest ei tule riigilõivu tasuda.

Registreeringuandmeidonvõimalik kontrollida majandustegevuse registri veebilehelt http://mtr.mkm.ee/. Registreeringus peavad olema märgitud ettevõtja kontaktandmed (aadress ja sidevahendite andmed, e-posti aadress).

Ettevõtjal on võimalik

registreeringut kinnitada või vormistada registreeringu muutmist: linnavalitsuses, e-posti teel (digita alalkirjastatult), kohaletoomisega või posti teel (vastav registreeringu vorm veebilehelt http://mtr.mkm.ee/). Äriregistris registreeritud ettevõtjal on võimalus registreerimistaotlust esitada või õigsust kinnitada elektrooniliselt ettevõtjaportaali kaudu: https://portaal. riik.ee/x/eit/. FIE-na tegutseval ettevõtjal on võimalik registreeringu õigsust kinnitada ja registreeringu andmeid muuta kodanikuportaali kaudu.

Kui ettevõtja ei esita registreeringu õigsuse kinnitust 15. aprilliks, teavitab registreeringu teinud asutus ettevõtjat kohustuse täitmata jätmisest ning sellest tulenevalt registreeringu peatamisest.

Anne Paavel
Linnasekretär

MUINSUSKAITASEAMET TOETAB LÄÄNE-VIRUMAA MÄLESTISTE OMANIKE 570 000 KROONIGA

Muinsuskaitseameti kaudu toetab riik 2010.a. Lääne-Virumaa mälestiste omanike 570 000 krooniga, mis jaguneb 4 mälestise vahel. Kõige suurem summa (330 000 krooni) läheb Porkuni mõisa valitsejamaja katuse vahetuse toetamiseks. Porkuni mõisaansamblist on riikliku kaitse all kokku 24 arhitektuurimälestist. Toetust saav valitsejamaja on ehitatud 19. sajandi keskpaigas, alates 1920ndatest sai hoonest Porkunisse asunud Riigi Kurtummade kooli õpetajate elumaja. Praegugi on hoone kasutusel korterelamuna.

Jätkub ka Toolse linnuse konserveerimistööde rahastamine 100 000 krooni ulatuses. Toolse linnus on 10 aasta jooksul saanud riigilt toetust rohkem kui 1,5 miljoni krooni eest. Kõige agaramad toetuse küsijad on kohalikud omavalitsused ning Viru-Nigula vallale kuuluvat Pada mõisa valitsejamaja katuse jätkutöid toetatatakse ka sel aastal 100 000 krooniga. Avariilises seisus Kunda põlenud tuletorn sai 40 000

krooni projekti koostamiseks ning konserveerimiseks.

Lääne-Virumaal on üldse kokku 2644 muinsuskaitsealust objekti, millega ollakse üleriigiliselt kolmandal kohal Harjumaa ja Tartumaa järel. Lisaks rahalisele toetusele koostab Muinsuskaitseamet ka ühe toetuse liigina muinsuskaitselisi eritingimusi.SelaastalsaavadLääne-Virumaal endale eritingimused neli arhitektuurimälestist: Sagadi mõisa suvila, Vasta mõisa sepikoda, Kunda tsemendivabriku ametnike elamu ja kontorihoone.

Muinsuskaitseamet tuletab mälestiste omanikele meelde, et toetuste taotlusvormi saab Muinsuskaitseameti kodulehelt www.muinas.ee või ameti Rakvere kontorist. 2010. aastaks esitati taotlusi 1,4 miljoni krooni ulatuses.

Mirjam Abel
Muinsuskaitseameti Lääne-Virumaa vaneminspektor

Infopäev koolijuhtidele, õppealajuhatajatele, tugispetsialistidele ning nägemis-, kuulis- või kõnelemispuudega laste vanematele

Lääne-Viru Õppenõustamiskeskus korraldab *17.märtsil 2010.a kell 13.00 Infopäeva, * kus tutvustavad oma tööd Tartu Hiie Kooli ja Tartu Emajõe Kooli esindajad. Ühtlasi on lapsel, lapsevanemal või õpetajal võimalik samal päeval saada individuaalseid nõustamisi erikoolide spetsialistidelt. Kuna aeg nõustamiseks on piiratud, on vajalik etteregistreerimine. Infopäev toimub Rakvere Linna Algkoolis (Posti 29, Rakvere). Päevakava: 10.00 - 13.00 Tartu Emajõe Kooli eripedagoogi Anne Kõivu individuaalsed nõustamised 13.00 - 13.10 avasõnad Lääne-Viru Õppenõustamiskeskuse koordinaatorilt M. Jaanimetsalt	13.10 - 14.10 Tartu Emajõe Kooli tutvustamine 14.10 - 14.25 kohvipaus 14.25 - 15.25 Tartu Hiie Kooli tutvustamine 15.30 - 17.00 Tartu Hiie Kooli eripedagoogi individuaalsed nõustamised. Materjalide ja kohvipausi ettevalmistamiseks ning individuaalsete nõustamiste planeerimiseks on vajalik *etteregistreerimine* *12.märtsini* õppenõustamiskeskuse telefonil 32 58064, 53454359 või e-postiaadressil monica.jaanimets@virol.ee Kutsume kõiki aktiivselt osalema!
	Monica Jaanimets Lääne-Viru ÖNK koordinaator

Teemapäevad Palmse Mõisa aias ja pargis 2010

1) 20. märtsil kell 12.00 - Viljapuude hooldamine, lõikus, kahjurid - lektorid Piret Kaskema ja Arvi Koitvee 12.00 -13.20 1 tund teooriat,20.min kohvipaus 13.20 - 14.20 1 tund teooriat 14.20 - 15.00 praktiline õunapuu noorenduslõikus õunaaias 15.00 - 15.45 pargiekskursioon	14.20 - 15.00 pargiekskursioon
2) 10. aprillil kell 12.00 - Koduaia rajamine, erinevad aiastiilid - lektor Tõnu Talu Puukool 12.00 - 13.20 1 tund teooriat, 20 min kohvipaus 13.20 - 14.20 1 tund teooriat 14.20 - 15.00 pargiekskursioon Võimalus tellida istikuid ja taimi.	
3) 24. aprill kell 12.00 Kevadtööd aias, murude hooldamine ja väetamine - lektorid Piret Kaskema, Virve Väli 12.00 - 13.20 1 tund teooriat,20 min kohvipaus 13.20 - 14.20 1 tund teooriat	4) 15. mail kell 12.00 - Püsilillede kasvatamine. Ürdiaed ja selle rajamine - lektorid Piret Kaskema, Katrin Luke 12.00 - 13.20 1 tund teooriat,20 min kohvipaus 13.20 - 14.20 1 tund teooriat 14.20 - 15.00 pargiekskursioon Võimalus osta istikuid, seemneid, ravimtaime teed.
	5) 29. mail kell 12.00 - Rooside kasvatamine koduaias - lektor Rein Joost 12.00 - 13.20 1 tund teooriat,20.min kohvipaus 13.20 - 14.20 1 tund teooriat 14.20 - 15.00 pargiekskursioon Võimalus osta roosiistikuid.

Õppepäevad toimuvad kõik linnaserehes, st koolituskeskuses.

Uued raamatud raamatukogus

(algus lk 4) all – selline on lapsepõlvepildike peategelase Liliti tavalisest õhtupoolikust. Suureks saades rebib Lilit end küll lahti maakolka masendavast argipäevast, ent taustsüsteemina jääb see teda saatma ka pealtnäha tõusujoones kulgevas täiskasvanueas – segased suhtevõrgustikud ja eneseotsingutel ämbrisse astumine jätkuvad ka suurlinna tulede valguses. Noore autori esikromaan “Ja anna meile andeks meie völad...” jutustab peategelase Liliti silmade läbi nendest Eesti igapäevaelu tahkudest, mille ees me parema meelega silmad kinni pigistaksime.

Roy Strider **“Minu Mongoolia. Raamat armastusest”** (sari Minu..., Petrone Print 2009). “Inimesed mägedes meenutavad putukaid. Nagu sipelgad, rühivad nad kuhugi, hambad ristis: hagu korjama, odra või viinamarjade kasvatamiseks terrasse looma; mõned narriid lähevad endale midagi tõestades tippe vallutama, just nagu oleks maailm pärast seda kuidagi parem paik; ja siis on veel moodsad inimesed, kes ronivad kuhugi üles selleks, et ennast ja ümbritsevat pildistada ning sellise saagiga alla ronida. Mäed on aga majesteetlikud ja vaiki, neil on inimestest täiesti ükskõik – nad on lihtsalt mäed.”

Rändaja Roy kuulub tippe vallutada tahtvate inimeste hulka. Mõned neist jäävad ka kättesaamatuks: võib-olla on aeg olnud selleks vale, võib-olla ei ole seda soosinud muude, esmapilgul tühiste pisiasjade kokkulangemine. Ja võib-olla pole vajagi tõusta iga mäe tippu, et teada, mida kõrgmäestikuõhk inimesega teeb.

Lõppeks on üksainus kõrgus, mille vallutamine pingutust väärib – ja seda geograafiliselt kaardilt ei leia. Sest mine nii kaugele kui tahad, minevik saab su alati kätte.

Hannes Vörno **“Poisilugu”** (Sari Lapsepõlvelood, Petrone Print 2009). Kui Hannes mulle käsikirja lugeda andis, olin ma esiotas ehmatanud. Ta oli sinna kirjutanud mõnest minuga aset leidunud sündmusest nii detailselt, et seda lugedes lausa hämmeldusin. Mulle meeldivad tõestisündinud lood, milles tegelaste nimed on muudetud, aga Hannes leidis, et tahab kirjutada lugusid, mille tegelased on minuga lähemalt või kaugemalt mu lapsepõlve jooksul kokku puutunud. Ühte julgen ma kindlasti öelda: olgu lood siin raamatus tõestisündinud või fantaasiaga rikastatud, igal juhul on need lood minust. Poisist, kelle teadliku lapsepõlve jooksul aset leidnud pildikesi siia kaante vahele kokku on pandud. Ma ei saa Hannesele öelda, et jää parem oma liistude juurde, sest mul pole mingit kahtlust, et ta ei tea isegi täpselt, mida ta veel ette võib võtta. Jõudu, Hannes! Soovib: Poiss.

Angelika Erin **“Saladuslikud Eained meie igapäevatoidus”** (134 lk, Meediaterra 2009). Raamatust leiad vastused järgmistele küsimustele:

- Millised E-ained on ohtlikud väikelastele ja allergikutele?
- Millised lisaained võivad kõigil püsivaid tervisehäireid põhjustada?
- Milliseid E-aineid oleks mõistlik igal juhul vältida?
- Kuidas teha ise süüa nii, et ei tekiks tervistkahjustavaid keemilisi ühendeid?
- Millele pöörata tähelepanu toidupakendite etikette lugedes?

RAAMATUKOGU TOIMETAB

2010. aastal alustab raamatukogu koostööd erinevate Kunda asutustega. Avalöök anti 10. veebruaril, kui raamatukogu töötaja käis Kunda tervise- ja hooldekeskusesse sealsetele elanikele ette lugemas Kunda kirjaniku Katrin Reimuse raamatut “Õnnelikud inimesed.”

Sarnaseid koostööprojekte on plaanis lugemistaastaks kuulutatud 2010 aastal jätkata ka lasteaia ning kooliga, koostööd alustada noortemajaga ning päevakeskusega. Allikas: http://raamatukogu.kunda.ee

EKSTREEMSEST TALVEST ning KAPTENITEST MEREL ja MAAL

Intervjuu Kunda sadamakapteni Eiki Orgmetsaga

MK: Kust Te pärit olete?

EO: Sündinud olen Kundas. Üles kasvasin Koila külas ja kooliteed alustasin Viru-Nigulas Vasta koolis, kust pärast kaheksanda klassi lõpetamist läksin Tallinna riiklikku merekooli. Praegu elan Rakveres, aga vanemate kodu on ikka Viru-Nigulas (Koilas).

MK: Kaptenid on tavaliselt laevadel, mis rolli täidab kapten sadamas?

EO: Asi on väga lihtne: iga laeva kapten, kes tuleb oma laevaga sadamasse, peab olema kindel, et sadam on valmis tema suurt laeva vastu võtma ning selles on kõik korraldatud nii, et sadamasse sissesõit ja sildumine on ohutu. Selleks, et kalda poolt tagada laeva ohutus, peab sadamas olema merehariduse ja -praktikaga inimene, kes on võimeline seda korraldama. Sadamakaptenid peavad olema kogenud meremehed ja tundma oma sadama ümbruses merd nii hästi, et korraldada sadamas ja sadamapiirkonnas laevadele võimalikult turvaline ning ohutu meresõit ja laevaliiklus. Lisaks vastutab sadama-kapten selle eest, et laevade seismine nii ankrus kui ka kai ääres oleks ohutu.

See on rahvusvaheliselt paika pandud reegel, et igal sadamal peab olema sadamakapten. See kehtib nii Eestis, Euroopas kui ka mujal maailmas. Julgen öelda, et 99,9%-il maailma sadamatest on kapten olemas. Sadamas ajab asju meremees. Ilma merehariduseta ei tea ma ühtegi sadamakaptenit. Küll aga on olemas naiskapteneid. Näiteks Amsterdamis sadama kapten on naine, kes ise küll merd sõitnud pole, aga tal korralik mereharidus ja lisaks hea meeskond, kes aitab ning asjade toimimise eest koos kapteniga vastutab.

Erinevate ametkondadega suhtlemine (näiteks otseside pidamine veeteedeametiga jne) on samuti sadamakapteni pädevuses. Periooditi on kommunikatsioonikoormus (vastutus) üsna suur.

MK: Kuidas Teist meremees ja sadamakapten sai?

EO: Otsus merekooli minna tekkis üsna juhuslikult ja päeva pealt. Mul on meeles, et enne 8. kl lõpetamist käis rajoonist keegi haridustegelane koolis, et panna kirja, kuhu keegi tahab õppima minna. Mul ei tulnud esialgu muud pähe kui kaks valikut – kas miilitsakool või merekool. Lõpuks valisingi merenduse. Ega perele mu valik esialgu ei meeldunud.

Siiski sõitsime emaga koos Tallinna (minu jaoks oli see üldse esimene kord, nägin siis esmakordselt trammi ja välismaa autosid), et merekooli dokumente sisse viia. Komisjoni ees kuulsin, et õppetöö on merekoolis vene keeles. See oli ainukene õppeaine, mida ma pärast kaheksanda klassi lõpetamist ei osanud. Nelja venitasin kuidagi tunnistusele välja, kõik ülejäänud ained olid viied. Ema rõõmustas, et siis ma ju ei lähe sinna kooli. Minu vastus oli, et sellepärast ma just lähengi. Nii oligi. Koolis käisin neli aastat. Lisaks haridusele sain sealt ka vene keele oskuse. Merenduse keel on muidugi inglise keel. Seda õpetati sovetiajal merekoolis kahjuks vähe. Ainult niipalju, et saaksid laeva peal oma vajalikud "tõõasjad" ära aetud. Praktilise keele omandasin alles siis, kui merd sõitma hakkasin.

MK: Kapten versus kapten? Mis vahe on kaptenil laevas ja kaptenil sadamas?

EO: Laevakaptenil on mõttemaailm pigem merekeskne. Sadamakapten on üli maa ja mere vahel, mis tähendab, et ühelt poolt tuleb mõista seda, mis merel toimub, kuid samas näha ka laiemat konteksti ja täita ka maa poolt määratud lisakohustusi. Siiski mõistavad laevakaptenid ja sadamakaptenid nn ühist keelt, nad saavad asjust ühte meodi aru.

Sadamaseadusega on paika pandud, mis tingimustele see persoon peab

Fotol Kunda sadamakapten Eiki Orgmets, taustal talvine argipäev sadamas (foto autor Ebe Pilt)

vastama, kes sadamakapteniks sobib. Vastavalt sadama suurusele peab sadamakaptenil olema laevakapteni diplom. Kunda sadam kuulub nn suurte sadamate kategooriasse (selle järgi, kui suured laevad sadamas võivad silduda). Sellise sadama kaptenil peab olema kõige suurema (s.o 3000-se ja suurema kogumahutavusega) laeva kapteni diplom. Diplomid antakse vastavalt tööstaažile ja sellele, kui suurte laevade peal ollakse sõitnud. Lisaks tuleb sooritada vajalikud eksamid et tõestada nii praktikas kui ka teoorias, et sa seda diplomit ka väärt oled. Sadamakapteniks saamisel tuleb lisaks läbida vabariiklik atesteerimiskomisjon.

MK: Milline on sadamakapteni nn tavaline tööpäev?

EO: Tavaline tööpäev kestab kaheksast viieni. Selle aja jooksul on igasugu toimetamisi, millest enne juba rääkisime. Lisaks võib juhtuda eriolukordi, avarisiid, tuleb teha nn kiirtoimeid jne. Nendeks juhtudeks peab sadamakapten olema kättesaadav 24 tundi ööpäevas. Sadamakapteni otsestele tööülesannetele lisaks on suur osa päevast seotud ka AS KNT ühe osakonna (sadama) juhi rolliga ning sellega, et organiseerida ja korraldada laevade käitlemisprotsesse.

MK: Kui palju Te merd sõitnud olete?

EO: Merekoolis oli see nii hästi paika pandud, et praktiliselt pärast esimest kursust hakkasime juba merd sõitma. Igal aastal oli kolm kuni kuus kuud nn merepraktikat. Seega meresõitmist alustasin 1985. aastal. 1986. aastal sõitsin esimest korda juba ka merd pidi välisriiki. 1991. aastast hakkasin tööle Eesti merelaevanduses, esialgu kaubalaeval madrusena (u pool aastat), edasi juba tüürimehena. Esimene reis oli Povenets-tüüpi laeval.

Ajavahemikus 1992–1996 sõitsin erinevatel Leninskaja Gvardija tüüpi laevadel, enamik reise toimusid Euroopa, Aafrika ja Brasiilia vahel. Oli väga huvitav ja enda jaoks maadevastamiste aeg. Sain palju teada ja näha Lääne-Aafrika riikide tõelist elu, mitte sellist, nagu seda maalitakse turistidele. Häda ja viletsust, rikkust ja vaesust, ilusat loodust ja kuldoklase liivaga lõputuid randu. Sain teada, et ananassi, mis kaalub alla 5 kg, ei sööda, ja näha, kus kasvavad banaanid ning kookospähklid.

Unustamatud muljed on jäänud Brasiiliast ja Rio de Janeiro karnevalist, millest paaril korral on õnnestunud osa saada.

Alates 1996. aastast kuni 2003-ni sõitsin merd ro-ro laevadel. Need laevad sõidavad tavaliselt mingit kindlat liini. Kõige meeldejäävam oli töö liinil New York (USA) – Rio Haina (Dominikaani) – Port Au Prince (Haiti) – Miami (USA). Sõitsin seal kolm aastat. Enamus marsruudist kulges Bermuda kolmnurgas. Kahjuks (v õnneks) meiega seal midagi ebaloomulist ei juhtunud. Küll aga võin kinnitada, et ilmastikuolud muutuvad seal tõesti väga kiiresti.

2002-2003 sõitsin Rootsi lipu all ro-ro-tüüpi laevaga Rotterdam–London ja Zeebrugge–London liinidel, lastiks treilerid ja sõiduautod. Seilasime La Manches, kus toimub Euroopa tihedam laevaliiklus. Meie sõitsime aga selle tiheda liikluse vahelt tavaliselt öösiti risti läbi. Huvitav ja põnev elamus ning väga hea kogemus mereliiklusest.

Samal ajal kolisime perega Rakverre elama. Koduses elus tekkisid mitmed ümberkorraldused, lapsed pidid koolis ja lasteaias käima hakkama, pereema tööle minema. Pikad merelolekud hakkasid pereelu segama. Lehest lugesin kuulutust, et vedurlaeva Kunda peale otsiti tüürimeest. Kuna see oli kodule lähedal, siis mõtlesin, et lähen vaatan ja proovin.

Kunda linnas ei olnud ma enne seda väga pikka aega käinud. Rohelist Kundat ei olnud ma varem näinud. Töövestlusele tulin kevad-suvisel ajal mai lõpus või juuni alguses ja ma olin ikka väga üllatunud, kui leidsin eest puhta ja rohelise linna. Sadam ja tolle aegne sadamakapten jätsid samuti väga hea mulje ja mina neile vist ka. Siis saigi see otsus tehtud, et jätkan meremeheametis sadamapuksiriil, kuigi rootslaste poolt oli mulle samal ajal tehtud ettepanek hakata laeva kapteniks. Valik oli raske, aga kindel.

Merel tuleb teatud kindlad aastad tööd teha, sest sealt ära tulla on tegelikult üsna raske. Mida kauem merel olla, seda rohkem jäädakse nn maaelust maha. Pärast kümnet aastat on sellest ringist väljuda ikka väga raske. Meri ja maa – need on nagu kaks erinevat maailma. Täna tundub küll, et ma tegin õige otsuse.

Olin aasta puksiiri peal olnud, kui mulle tehti ettepanek sadamakapteni ametikohale asuda. Endine kapten Aadu Nurmsalu läks pensionile, minul aga olid kõik vajalikud dokumendid ja kogemused olemas, et jätkata tema tööd sadamas. Mõtlesin natukene ja otsustasin proovida, samas teades, et merele võin ma vajaduse või tahtmise tekkimisel ju alati tagasi minna.

MK: Kas igatsete merele?

EO: Nii ja naa. Nüüd vist juba pisut vähem. Suvel ilusa ilmaga merele vaadates on igatsus suurem. Samas on tormid ja üleelamised ka meeles. Madrusena või noore tüürimehena on tormid ja marud ning kõik sinna juurde kuuluv väga huvitav ja põnev. Tuleb ainult oma tööd teha ning vanemaid ja kogenumaid mehi usaldada. Mida kõrgema ametipostini laevas jõuda, seda suuremaks läheb vastutus kogu meeskonna ja laeva eest, sest lõpuks avastad, et sina oledki see vanem ja kogenum mees, kelle peale teised loodavad ... Iga inimene vajab tormi või kriisi olukorras erinevat lähenemist. Kogemused aitavad inimesi tunnetada, nendega kriisiolukorras koostööd teha. Psühholoogiliselt on see üsna väsitav ja kurnav, nii et mingi hetk tuleb lihtsalt valikuid teha.

MK: Milline on Teie suhe Neptuniga?

EO: Neptuniga on täiesti kindel suhe. Iga kord kui laevaga ekvaatori ületasime (nii minnes kui tulles) toimus Neptuni auks pidu. Igal ekvaatoripeol oli Neptun ise ka kohal. Alati oli meeskonnas või laevaperes keegi, kes ületas ekvaatori esmakordselt. Neptuni korraldusel sai need mehed siis alati ära ristida. Selle juurde käivad igasugused rituaalid. Lõpuks saab igaüks aukirja koos merenimetusega, mille Neptun üle annab.

Kundas kohtume Neptuniga kord aastas, kui toimub merepäev. Usun, et sellepärast on Neptun meid hoidnud ka. Peab mere rahulikuna, suuri torme selles sadamas ei ole ja enamasti puhuvad lõunakaarte tuuled. Kuid mõned korrad aastas (tavaliselt kevadel ja sügisel) annab Neptun enesest märku ka, et me teda ei unustaks ning oleksime ärkvel ja valvel.

MK: Talv 2009...2010 - masu ja ekstreemsed jääolud merel? Tuul on hetkeks vist Kunda sadama lähistelt jää küll ära puhunud, kui aga mee-

nutada, siis millised olid selle talve kõige hullemad hetked ja kuidas sadam nendega toime tuli?

EO: Ega meri tegelikult lahti ei ole. Lõunatuultega on ranniku äärest vesi vaba, Soome rannik aga on paksu jääd täis. Nii et kui jääkaarti vaadata, siis olukord on ikka väga keeruline. Kui tuule keerab põhja, siis on kogu see jää tundidega siin. Siis läheb raskeks.

Talv on karmim, kui eelmised talved on olnud. Viimane taoline talv oli 2002.-2003. aastal. Karmid talved käivadki taolise rütmiga. Samas ei tekita see nn talvenavigatsioon väga suurt ärevustunnet, mure on pigem selles, kuidas riik jäälõhkumisega toime tuleb. Kõik muu on pigem infovahetuse ja organiseerimise küsimus, et laevad oleksid informeeritud kogunemiskohadest, millises järjekorras jäälõhkuja laevu merel aitab jmt-ne. Kõik see ei olegi väga raske, kõik toimib ja laevad liiguvad, kuigi pisut aeglasemalt kui tavatingimustes.

Olen ka riikliku jäästaabi liige. See on veeteede ameti juures tegutsev staap, mis moodustatakse igal aastal enne talve ja mis tegeleb talvenavigatsiooni üldiste küsimustega

Sadamakapteni teevald tõeliselt ärevaks tugevad põhjatuuled ja nendega kaasnevad tormid. Talvetingimustes kuhjub siis jää Eesti rannikul ja navigatsioon muutub raskeks, kui jääd ei ole siis on tugevate põhjatuultega laevade sisenedes Kunda sadamasse väga keerulised, ekstreemsed ja ohtlikud.

Kui jääolud veelgi karmistuvad ja kaks jäälõhkujat Tarmo ning Eva 316 ei suuda kõiki laevu ja sadamaid teenindada, siis selliseks olukorras on riigil eelleping Rootsisga, kes saadab ühe jäälõhkuja vajadusel Eestile appi. Kunda sadama jaoks läheb olukord pingelisemaks, kui jäälõhkuja abi vajavad juba ka Muuga sadamasse suunduvad laevad. Sellisel juhul ei jõua Tarmo enam kõiki laevu teenindada ja siis on juba Rootsi jäälõhkuja abi vaja. See ajavahemik, millal lisajõud saabub, saab raske olema. Prognoosid on sellised, et veebruari lõpus ja märtsi alguses tulev külmalaine toob enesega kaasa selle aasta kõige karmimad jääolud. Siis on ilmselt ka abi vaja.

Majanduslikult tuleb sadam talvest tervelt välja, seda muidugi juhul, kui riik täidab omale võetud kohustuse ja tagab jäälõhkumise.

MK: Kes veeteede korrashoiu (sadamateede lahtileku eest ka rasketes jääoludes) vastutab?

EO: Jäälõhkumine on korraldatud nii, et vastavalt seadustele on riik kohustatud tagama jäälõhkumise kuni sadama akvatooriumini. Eestil on selleks kaks jäälõhkujat. Üks on igivana jäälõhkuja Tarmo, kes õnneks ikka veel hingab, ja teine on eriotstarbeline laev Eva 316, kes saab ka jäälõhkumisega hakkama. Eva 316 töötab peamiselt Pärnus ja Liivi lähel.

Akvatoorium (s.o sadamale eraldatud veeala), sh sissesõidukanal ja kaide piirkond tuleb sadamal endal jääst vaba ja korras hoida nii, et laevad saaksid seal navigeerida. Jäälõhkuja toob laeva sadama sissesõidu kanali alguseni, edasi toimetame juba meie.

Õnneks on meil vedanud, et sadama pidaja (As Kunda Nordic Tement – KNT) ostis sadamasse puksiirlaeva-jäälõhkuja Kunda. See oli omal ajal väga õige otsus, kuigi selle ülalpidamine ei ole odav lõbu. 30-40sentimeetrisest jääst läheb see laev ilusti läbi, nii et sadamas saame oma jõududega hakkama. Sel aastal on tulnud palju jääd lõhkuda ning meie puksiir on selle tööga ideaalselt toime tulnud. Sellise puksiiri olemasolu sadamas annab meile turvaja kindlustunde, et sadam saab ka jäistes ning tormistes oludes rahulikult tööd teha, sadamaelu ei jää seisma.

TALVE KIITUSEKS

Jõe tn otsa on ehitatud lumekindlus ja muid lumest atraktsioone. Kindlust ehivad peeglikillud, mis päikese käes helgivad. Fotole jäänud lumekindluse ehitaja sõnul pole see veel päris valmis ning et peeglikillud peaks õigesse asendisse panema, nii et kogu hiilgus välja paistaks ... (Foto autor Sirje Liiskmaa)

MK: Kui palju maksab üks jäälõhkuja päev ja kes selle eest maksab?

Sadama oma vedurlaeva kulud kannab sadam (AS KNT), aga nende kulu-dega oleme juba ette arvestanud. Laeva ülalpidamiskulud on omanikule suured, kuid see tasub end siiski ära nii majanduslikult kui ka emotsionaalselt, sest vedurlaeva olemasolu annab igapäevamajandamisel sadamas kindlustunde. Ilma temata ei saaks me kuidagi hakkama. Kui meil seda laeva poleks ning peaksime puksiiri (jäälõhkuja) igal talvel rentima, oleksid kulutused tunduvalt suuremad.

Riigi puhul tuleb aga arvestada, et üks ööpäev jäälõhkumist (kui töötab Tarmo ja on renditud lisajäälõhkuja) läheb maksma umbes miljon krooni. Näiteks jäälõhkuja Tarmo puhul kulub ööpäevas täiskäigul masinate tööks 40 tonni kü-tust. Need on päris suured kulud. Täna-sel päeval ei saa veel 100% kindel olla, kas riik ikka kevadeni jäälõhkumisega toime tuleb. Eelarveprobleemid on ju suured. Eelmisel nädalal võttis valitsus vastu otsuse, millega jäälõhkumiseks eraldati veel 21,5 miljonit krooni. St riigil on jäälõhkumiseks vahendeid koos eelneva varuga u 45-ks päevaks. Aga jääaega on veel ees minimaalselt kaks kuud. Iga ilus ilm annab meile nii ajalist kui ka rahalist võitu. Elame ühe päeva korraga.

MK: Kuidas Te isiklikult talve talute? Kas kannatate kaamose käes või olete pigem nn talveinimene ja naudite talverõõme?

EO: Tööalaselt eelistan sooja, lume- ja jäävaba talve. Kuid oma isikliku elu ja harjumuste kohaselt olen tõesti pigem talveinimene. Armastan suusatada. Mul on hea sõpruskond, kellega koos suusatan ja reisin. Viimased seitse aastat olen läbinud kõik Estolopeti sarja maratoniid. Kolm aastat tagasi läbisin ka Vaasaloppeti suusamaratoni 90 km. Sõitsin maratoni läbi ja olen selle üle väga uhke, kuigi see oli ikka tõeline elukatsumus. Üldises plaanis liigitan ennast siiski rohkem tugitoolisportlaste hulka. Tegelen spordiga niipalju, et oleks jaksu osaleda rahvaspordiüritustel – läbida suvel mõned rahvajooksud ning talvel maratone.

MK: Kuidas Te kirjeldaksite Kunda sadama kultuuri?
EO: Meil ei ole sadamas nn kul-

tuuristrateegiat. Meie tegevuskultuur on aastatega välja kujunenud. Kindlasti on selle väljakujundamisel suur osa minu eelkäijal Aadu Nurmsalul. Nüüd tuleb lihtsalt häid traditsioone sadamakollektiivi ja tööprotsessi juhtimisel jätkata, samuti edasi arendada. Struktuurimuudatusi oleme protsessi käigus muidugi teinud. Täna-seks päevaks on sadamas kaheksa töötajat pluss viieliikmeline puksiirimeeskond. Kollektiiv on väike, aga väga tubli – ühiselt mõtle-v ja asjust ühtmoodi aru saav.

Kunda sadama kultuuri määrab ära ka see, et me oleme regionaalsadam. Eesmärgiks on olla võimalikult paindlik, vastutulelik ja kliendisõbralik sadam. Teenindus peab olema kiire ja kvaliteetne, taset alla ei tohi lasta, koostöö peab klientidega klappima. Sellega on nn mängu- või kultuurireeglid paigas.

Lisaks on meil kindel eesmärk keskkonna poolelt olla nii puhas sadam, kui me vähegi suudame. Keskkonnareeglid on laias laastus muidugi seadustega paika pandud. Kunda sadamal aga on nn lisavastutus, sest kohe meie naabruses asub ka Kunda rand, mida meie oma tegevusega häirida ei tohi.

Selle kohta oleme saanud klientidelt head tagasisidet või lausa komplimente: Kunda sadam on üks puhtamaid sadamaid. Eks see on üks tule-m KNT-di järjekindlast strateegilisest keskkonnatööst Kundas ja KNT-s kehtivast juhtimissüsteemist, milles keskkonda puudutav osa on väga põhjalik.

MK: Millistesse organisatsioonidesse Kunda sadam kuulub?

EO: Oleme Eesti sadamate liidu liige, lisaks olen Sadamate liidu sisese-l toimiva Eesti sadamakaptenite koja liige ning Rahvusvahelise sadamakaptenite assotsiatsiooni (IHMA) liige. See annab võimaluse olla kursis teistes sadamates toimuvaga ja vajadusel enda sadama eest seista. Kaasa rääkida merendus-alases seadusandluses v -loomes – seda nii Eesti kui ka rahvusvahelises mõistes.

MK: Igal laeval on tavaliselt oma kotermann, kas ka sadamal?

EO: Kotermannist me iga päev ei räägi, aga kindlasti on ta ka meie sadamas olemas. Vahel juhtub ikka mõningaid imelikke asju, mille põhjustajaks saab ainult kotermanni pidada.

MK: Sadam ja linn? Koostöö lin-naga?

EO: Sadamas on aastaid toimunud Kunda linna mere- ja perepäev. Viimased paar aastat aga oleme tundnud, et selle formaat sadama jaoks võiks lähiajal muutuda, mõnes mõttes on see end ammendanud. Need ajad on vist läbi, kus piisas sadamavärvate avamisest.

Pelgalt sadamakai näitamine ei ole enam nii atraktiivne või inimestele huvipakkuv. Teine asi on seotud lõbusõit-odega merele. See on kindlasti põnev atraktsioon, kuid sadamal puuduvad selliseks tegevuseks vahendid. Nn noa-laeva-tüüpi sõite, et laadime oma väikese paadi inimesi täis ja läheme merele, tuleks vältida, sest need on riskantsed.

Sadamakaptenina ma selliseid sõite tulevikus väldiks. Samas on näha, et taolisi meresõite inimesed vajavad. See on tõsine ühise mõtlemise koht, et välja mõelda huvitav, kuid turvaline ja ohutu formaat merepäevale.

Huvitav koostööväljund linnaga võiks olla ka paadisadama või –sildade väljaarendamine suveks. Selles suunas tasuks mõelda, et mõni jaht või kaater saaks ka Kundas randuda.

Kaubasadama poolelt oleme ses osas väga piiratud, me ei saa sellist teenust mereturistidele pakkuda. Sadama poolelt on mõningad teadmised ja tahe taolise koostöö või projekti tarbeks kindlasti olemas.

MK: 2010. aasta on lugemisaasta, nii pärin igalt intervjueeritavalt ereda ima lugemiselamuse kohta.

EO: Olin lugeja enne kooli minekut. Siis lugesin väga palju. Minu eale vastav kirjandus oli kõik läbi loetud. Ema tõi iga päev raamatukogust uue raamatu.

Täna-sel päeval ma aga eriti suur lugeja pole ja see on vist hea, sest ennast tundes tean, et mul on tõeline lugemis-pahe – kui raamatu kätte võtan, siis enne seda käest panna ei saa, kui raamat on läbi. Elu jääb seis-ma, kui ma raamatust oma mõtetega välja ei suuda tulla. Mul on selliseid lugemiskogemusi olnud.

Parim raamat, mida ma lugenud olen, on hokimängija Wayne Gretzky elulugu. See on tohutult hea raamat, mida ma soovitan kõigile, kes on spordilembesed, eriti noortele, kes tahavad spordis kaugele jõuda, või lastevanematele, kes soovivad oma last spordi juurde juhtida.

Mõttevahetuse pani kirja Ebe Pilt, MK toimetaja

Milline talv ...

Müstiline muinasjutumaa-ilm täis lumevalgust ja lumepimedust, täis jäälilledel õrna pitsi ja jääpurikate rasket jäikust. Selline ammune tuttav kaugest minevikust, ajast, mil hanged ulatusid üle pea ja lumel oli imeline maitse ... See vana postkaardi härmas ilu ...

Päikene lausa kutsub kulgema lumistele lagendikele, otsatutele valgetele kaugustele, kus maa ja meri on üheks saanud ... Üle aegade tõeline talv. Võimatu-na näiv on saanud võimalikuks: lumememmed, lumelinnad, lumeloomad ja lumelinnud ... vist äsja alanud valge tiigri aasta auks ja uhkuseks.

ANNAKSIN TÄNUKIRJAD kõigile, kes sellel talvel on osalenud lumekoristustöödel. Vaatamata sellele, et tuisud on toimetanud pühadest ja nädalapäevadest hoolimata, oleme hakkama saanud. Kõikide ebameeldivuste ja ebakõlade kiuste on linna teed ja kõnniteed lumest puhtaks saanud. Kindlasti on ette tulnud ka ebameeldivaid olukordi, kus tuligi sumbata põlvini lumes või libastuda jäisel teelõigul. Aga olgem üksteise suhtes sallivamad ja nautigem seda kingitust, mis meile sellel talvel on saadetud.

Päikene lausa kutsub kulgema lumistele lagendikele, otsatutele valgetele kaugustele, kus maa ja meri on üheks saanud. Mingem ja saagem sellest osa: mäed ja künkad täis suusa- ja kelguradasid, jalutuskäigud metsa ja mereranda. Tõeline talv ja päikene soojendamas südant.

Imelist talveaega tuleb ju nautida. Nii palju imelisi hetki tahaks jäädvustamist ... Et lõpuks koju jõuda, kõõgis kuuma

teed juua ja meenutada.

Aga olgem valvsad. Juba homme võidakse meid üllatada uute tuiskude ja tormidega ...

Talv... milline talv ... Pikka liugu ja kerget jalga lumerajal viibijatele.

S A L L I V U S T ,
TÄHELEPANELIKKUST JA
ETTEVAATLIKUST TEEDEL-
TÄNAVATEL LIIKUJATELE.

Sirje Liiskmaa
Kunda linna heakorranõunik

Tuisk

Tiirleb ja tuhiseb

pöörleb ja vuhiseb

tuisk

iilid on silmis, ümber ja kõrvas

tuisk

külm näpib põski, nina ja silmi

tuisk

sikutab hõlmu,

kimbutab varbaid

tuisk

südames aga

soojus ja valgus

rõõmustleb

hange ei ole

tuisanud õnneks

hinge kodutee

Lea Metsis

Jube talv siin Kundas

Sa mõtle vaid, millal seesugust lund andis. Viimati, ei tea, mis aastal: ei otsa ega äärt, paksust pea nabani. Ja siis veel need vahepealsed külma- ja võib-olla sutsu soojaperioodid – mine või sassi omadega. Ehk nutsa nagu need inglased või kes nad veel sealt peenest anglosaksi suguvõsast on, et sihuke tali ei kuulu nende kultuuriruumi.

Meite kultuuriruumi tundub küll, et kuulub ja peaksime nagu harjunud olema, olgu nood soojaarved missugused, ja jube küll, palgaga on, nagu on, kui seda ülepea kusagilt tilgub.

Mõistagi lisab lohutust kogu tolle lumeuputuse ja rahapuuduse sees, et keegi midagi ikka teenib, ja lätlastel läheb veel sandimini.

Sõbrad, mulle tundubki sedasi, et kui endal on elu no nii natuke niihu, siis võta ikka lätlane appi, sest temal ei jäägi muud üle kui üle Euroopa kaasatundmist kaasa karjuda: oh sa sade ja saldejums – kuidas küll see kohalik majandusime nõnna kokku külmus, et peale pisukese saldejumsi ehk läti keele jäätise polegi teist.

Toomas Parijõgi 75

2. jaanuaril 1935 kell 7 hommikul sündis Siberi külas poisslaps. Arstil polnud vaja sündimise aega kella pealt vaadatagi, sest parasjagu hakkas üür-gama vabrikuvile. Tohter ütles, et üks sellest poisist üks vabrikumees saab. Ja ega ta palju eksinudki. Aastakümneid tegeles Tallinna polütehnilises ins-tituudis elektriinseneri diplomi saanud Toomas Kunda tsemenditehases elektri ja elektrikute juhtimisega. Ka aitas ta kõvasti kaasa töö mõistuspärasemaks muutmisele ehk tollaegset sõnavara kasutades – oli kõva ratsionaliseerija. Vastavasisulisi tunnustusi peaks tal olema terve virm.

Peale selle jõudis Toomas kodukoha ja tsemenditehase au kaitsta mitmel spordialal, liigutades ühtviisi edukalt

nii jalalihaseid kui ka ajusid: eks kabe ja mälumängki kuuluvad spordivald-konda.

Juubelipeol jagas jätkuvalt raama-tuhuvilene sünnipäevalaps külalistele oma teadmisi nii koduküla kui Lam-masmäe ajaloost. Toomase pere oli koostanud väljapaneku ka juubilari enda “isiklikust ajaloost”. Oli laulu ja tantsu ning ilutulemürtsu ja õnnevalamist. Üllatusesinejaks oli jutukas Näärivana, kes kontrollis kõikide külaliste laulu- ja salmide lugemise oskust. Oskajatele jagas ka kingitusi.

Juubelipidu toimus jahimajas ja oli väga kena. Õnne ja tervist järgmiseks veerandsajandiks!

Johannes Mets

KROONIKA

Kunda tsemendivabrik 1870–1940

1870
21. oktoobril (9. okt vkj) asutati Kunda tsemendivabriku rajamiseks osaühing

1871
Sügisel alustas vabrik katseliselt klinkri põletamist

1872
1. aprillist algas pidev töö

1877
Seati Kundasse sisse telegraafi abijaam

1879
Loodi telefoniühendus vabriku ja sadama ning Kunda mõisa vahel

1882
Valmisid kaks uue konstruksiooniga alalisel töötavat Dietz-ahju Ülevenemaalisel tööstusnäitusel Moskvas anti Kunda tsemendivabrikule esimene auhind, mis andis õiguse firma embleemil kasutada “riigikulli” kujutist.

1885–1886
Ehitati tünnivabrik ja saeveski

1886
Ehitati kitsarööpmeline raudtee sadamasse

1888
Valmis direktori uus elamu

1893
Ehitati hüdroelektrijaam 260-hobujõulise turbiiniga. See oli Baltikumi esimene HEJ.

1896
Lõpetati laiarööpmelise raudtee Kunda-Rakvere ehitamine. Võeti kasutusele trummelveski “Dana”

1899
Alustas tegevust Kunda teine tsemendivabrik

1912
19. aprillil alustas tegevust kolmanda vabriku esimene pöördahi. 22. mail alustas tööd kolmanda vabriku teine pöördahi.

1914
Kundas töötasid üheaegselt kõik kolm tsemendivabrikut
Esimene miljon tonni tsementi oli toodetud

1917
Novembris hakati katsetama põlevkiviküttele üleminekut

1920
Kevadel hakkas vabrik tööle ühe pöördahjuga. Teist remonditi

1922
Kunda sadam liideti tsemendivabrikuga

1926
Alustati põlevkivi kaevandamist Ubja kaevanduses

1937
Osa tünnivabrikust kohandati paberkottide tootmiseks

1938
Alustati uue tsemendihoidla ehitamist

1939
Valmis uus 28 meetri kõrgune ja 3000-tonnise mahutavusega hoidla.

1940
26. juulil Kunda tsemendivabrik natsionaliseeriti

Kroonika koostas Tiiu Raju

Tsemendi kasutuselevõtmine

3. sajandil eKr õpiti Antiik-Roomas kasutama looduses leiduvaid materjale, mille lisamine tavalisele lubimördile muutis selle vees kivistuvaks ning väga vastupidavaks isegi merevees. Need materjalid olid vulkaanilise päritoluga tufid, mis olid tekkinud vulkaanidest väljapaiskunud ja pihustunud tuhast, laavast ja liivast. Rooma ehitajad kasutasid Vesuuvi pursete tagajärjel Napoli lahe piirkonnas tekkinud tuffe, mis on kobedad, kergesti murenevad ning esi-nevad suurelt osalt tolmu kujul. Kuna parimat vulkaanilist tolmu leiti Puteoli (tänapäeval Puzzuoli) asula ümbrusest, hakati seda hiljem nimetama putso-laaniks.

Viiteid putsolaani kasutamisele leidub Rooma arhitekti ja inseneri Vitruviuse (sündis 80.-70. a eKr, suri pärast 15. a eKr) töödes. Vitruviuse andmetel koosnes putsolaanilisandiga lubimört ehk rooma betoon kahest osast putso-laanist ja ühest osast lubjast. Kvaliteedi parandamiseks lisati sellesse lisaaine-tena loomarasva, piima ja verd.

Rooma betooni kasutati laialdaselt nii tavaliste kui ka vesiehitiste juures. Tänaseni on säilinud Via Appia ja Puteoli sadama muulid, mis valati Ju-lius Caesari valitsusajal (60.-45. a eKr). Rooma betoonist olid valatud ka Rooma termide ja Constantinuse basiilika võlvid, Panteon, Colosseum (fotol) jpt ehitised. Keskajal putsolaani kasutamise traditsioon katkes ning taastus alles 17. sajandil.

Esimesed katsed betooni valmista-miseks sobiva tehisliku sideaine loomi-seks tehti 18. sajandil ning on seostata-vad insener John Smeatoni nimega. 1756. aastal tegi Briti parlament talle ülesandeks renoveerida Cornwalli ran-nikul asuv Edystone’i tuletorn. Smeaton viis läbi hulgaliselt katsetusi veekindla hüdraulilise sideaine loomiseks. Ta püüdis välja selgitada, missugust mõju avaldab mördile erinevatest lubjaki-videst põletatud lubja lisamine ning leidis, et parim tulemuse andis enam kui 10% savisisaldusega Aberthaw’ (Lõuna-Wales) lubjakivi. Kasutades Aberthaw’ lubjakivist põletatud lupja pooleks loodusliku putsolaaniga sai Smeaton tuletorni renoveerimiseks so-biliku veekindla segu.

Veebifoto Rooma Colosseumist väikese kuuga (Roman Colosseum with Moon)

1796. aastal võttis inglane James Parker patendi sideainele, mille ta sai savirikka mergli põletamisel. See side-aine levis Euroopas romaantsemendi nime all. Nimetus pidi tähendama seda, et temast valmistatav mört on võrreldav roomlaste valmistatud rooma betoo-niga.

Kuna sobivat savirikast lubjakivi igal pool ei leidunud, otsiti nii Inglis-maal (James Frost) kui ka Prantsusmaal (Louis Vicat) meetodit, mis võimaldaks põletada romaantsementi kunstlikult koostatud toorainesegust. Otsinguid saatis edu ning mõlemal maal rajati ettevõtteid, kus toodeti romaantsementi kunstlikult koostatud toorainesegust.

1824. aastal võttis Inglismaalt Leedsist pärit müürsepp Joseph Aspdin patendi sideainele, mida ta nimetas port-

landtsemendiks. Tegu oli omamoodi reklaamitrikiga, sest portlandtsemendist segatud mört sarnanes pärast kivinemist rohekashalli Portlandi (Dorset) lub-jakiviga, mida tolleaegsel Inglismaal peeti parimaks ja kvaliteetseimaks ehi-tuskiviks. Aspdin põletas lubjapõleta-misahjuga sarnanevas ahjus lubja ja savi segu “kuni süsihappegaasi eraldu-miseni” (umbes 1000-1100° C juures). Põletatud tooraineplonnid purustati ja jahvatati peeneks.

Aspdini saadud sideaine polnud veel aga kaasaegne portlandtsement. Selle sai Aspdini meetodit täiendades Isaac Charles Johnson 1844. aastal, kes põletas toorainesegu kuni selle paakumiseni (s.o osalise üleminekuni vedelasse olekusse). Selleks läks vaja temperatuuri vähemalt 1400-1500° C.

Kunda tsemendivabriku rajamine

Tsemendi tootmiseks on vajalikud sobivate toorainete – lubjakivi ja savi – varud ning valmistoodangu transportimise võimalused. Kundas olid need tingimused täidetud. Kunda mõisa maadel leidis tsemendi tootmiseks sobivat sinisavi ja lubjamerglit ning nii Kunda sadam kui ka 1870. aastal valminud Balti raudtee pakkusid soodsat transpordivõimalust.

Rahvasuus arvatakse, et merglilademete avastamise eest ollakse tänu võlgu muttidele ning Kunda toonase mõisahärra John Girard de Soucantoni uudishimule. Mõisnikule ei olevat andnud rahu küsimus, miks pole Kunda mõisa heinamaal mutimullahunnikud tavapärast pruuni tooni vaid hoopis heledad. Uudishimulik mõisnik saatis mullaproovi Tartu Ülikooli geoloog Carl Friedrich Schmidt laboratooriumi, kus selgus, et tegemist on tsemendi tootmiseks sobiliku lubjamergeliga.

5. septembril 1864. aasta sügisel, Eestimaa Põllumajandusliku Seltsi kolmandal aastakoosolekul, pidas seltsi president Bernhard von Uexküll pikema ettekande tsemendi kasulikkusest ehituses ning tegi ettepaneku määrata preemia tsemenditootmiseks sobivate lubjakivi

või merglilademete avastamise eest. Samal istungil teatas Kunda mõisnik John Girard de Soucanton, et on oma mõisa territooriumilt leidnud tsemendi tootmiseks sobilikku materjali. Ta lubas katseahju püstitada ning siis juba ka seltsile tulemustest teada anda.

1869. aastal kutsus J. Girard Kundasse keemik Victor Lieveni, kes oli äsja käivitanud tsemendivabriku Riia lähedal Poderaas. Pärast mitmeid nõupidamisi ja läbirääkimisi otsustati rajada tsemendivabrik. Tööde ettevalmistamine ja juhatamine pidi jääma V. Lieveni õlule.

Vabriku haldamiseks moodustati 21. oktoobril 1870. aastal Kunda tsemendivabriku aktsiaselts, milles osanikeks olid John Carl Girard de Soucanton (panus 30 000 kuldrubla), Arthur Girard de Soucanton (panus 10 000 kuldrubla), Johann Carl Étienne Girard de Soucanton (panus 10 000 kuldrubla), Johann Carl Maurice Girard de Soucanton (panus 10 000 kuldrubla), Viktor Lieven (panus 10 000 kuldrubla), Alexander Eggers (panus 10 000 kuldrubla) ja Nicolai Krich (panus 10 000 kuldrubla).

Kuna algkapitalist ettevõtte rajamiseks ei jätkunud, sõlmis John Girard de Soucanton lepingu firmaga Thomas Clayhills & Son, mille

omanikuks oli sel ajal tema vend ning ühtlasi ka üks tsemendivabriku aktsiaseltsi osanikke Arthur Girard de Soucanton. Lepingukohaselt finantseeris firma ettevõtte ehitamist umbes 50-60 tuhande rublaga, millelt tuli maksta 6% intresse aastas ning mis järk-järgult tuli aastakasumist tagasi maksta.

A. Eggersi ja N. Krichi aktsiad ostis J. Girard de Soucanton 1870. aastate lõpul välja, nõnda, et talle kuulus lõpuks 5/9 ettevõtest.

Esimene katseline partii tsementi – 3 tonni – valmistati juba 1871. aastal, pidevat tegevust alustas vabrik 1872. aasta lõpupoole. Kuna tsemendi põletusprotsess pudelahjudes oli tsükliline, oli toodang ühe ahju kohta suhteliselt tagasihoidlik, umbes 3000-4000 tünni (510-680 tonni) aastas. Esialgselt plaaniti Kunda vabriku võimsuseks 20000 tünni (3400 tonni) tsementi aastas, mis 1875. aastal ka saavutati.

Vabriku ehitustöid juhatas arhitekt-ehitusmeister Friedrich Wilhelm Alisch, kes oma tegevust Kunda mõisas oli alustanud kümmekond aastat varem. Alischi juhatuse all valmisid:

• Kivist tsemendiveski hoone, milles asus ka 120-hobujõuline veeturbiin;

Ka Aspdin olevat mõnel puhul saanud n-ö ülepõletatud klinkrit, see aga praagi-ti enne klinkrijahvatust välja.

Kohe pärast patenteerimist rajas Asp-din esimese portlandtsemendi vabriku Leedsi lähistel Wakefieldis 1825. aastal. Tsemeditootjana sai tuntuks ka tema vanem poeg William Aspdin, kes pärast mitut pankrotistumist Inglismaal rajas 1855. aastal esimese portlandtsemen-ditööstuse Saksamaal Stettini lähistel. Esimene portlandtsementi tootev vabrik omaaegses Vene impeeriumis asutati 1856. aastal praeguse Poola territoorium-il Grodziecis, teise rajas Riia lähedale Poderaasse Carl Christoph Schmidt 1866. aastal.

Uno Trumm

• Jäämurdjaga pais, mille peale 8 sülda kõrge, jõe mõlemaid kaldaid ühendav sild ehitatud;

• 49 ruutjalase ristlõikega kaetud kanal, mis viis vee paisu alt tsemendiveski turbiini;
• Lobribassein (saksa keeles Shlämmerei, rahvapäraselt lemmerei) ja savipurusti;
• Pudelahjud;
• Umbes 2 versta pikkune hoburaudtee savi- ja merglikaevandusse (Mettliko, praegu Mätliku) Kunda mõisa lähistel;
• Sepikoda, tisleri töökoda ja kaks korterit meistritele;
• Kaks umbes 50 sülla pikkust katusealust plonnide kuivatamiseks, raamid plonnide vormimiseks ja lobritõrred;

• Direktori elamu, milles olid nii vabriku kontor ja laboratoorium kui ka eluruumid vabriku raamatupidajale ning keemikule;
• Tööliste elumajad teisel pool jõge, nõndanimetatud Sillakülas. Vabriku tehnilised seadmed tsemendiveskisse, lobribasseini, savipurustisse ja vesiturbiin telliti Hamburgist firmalt “Nagel & Kämp”, mis oli spetsialiseerunud tsemendivabrikute sisseseade ja vesiturbiinide valmistamisele.

Uno Trumm

KUNDA KUULSAD MAAILMAMAMUUTJAD

Rubriik ajaloolistest persoonidest

Kui poleks tekkinud tsemendivabrikut, milline oleks siis praegune Kunda linn? Kindlasti oleks see hoopis teine linn. Tsemendivabrik on kujundanud siinsete inimeste mentaliteeti ja identiteeti, aga ka vastupidi – inimesed on need, kes on loonud enese ümber kohaspetsiifilise kultuuri ja tööstusega seotud linnaruumi ja -miljöö.

Igasugune kogukond koosneb eelkõige inimestest, kes määravad selle näo ja teo. Ühed neist paistavad oma tegudega vähem, teised rohkem silma. Ka

Kunda ajaloos on olnud palju silmapaistvaid, vähem silma paistvaid ja täiesti silmapaistmatuid inimesi. Ühtemoodi tähtsad on nii esimesed, teised kui ka kolmandad.

2010. aastal möödub 140 aastat Kunda tsemendivabriku aktsiaseltsi moodustamisest ning vabriku ehitustööde algusest. Samaaegselt hakkas vabriku ümber kujunema ka kogukond, mis lihtsast töölisasulast välja kasvades lõpuks Kunda linnaks sirgus.

Selle aja jooksul on vabrikus töötanud tuhandeid inimesi, kellest paljutki enam ei teata. Selleks et ajaloolist mälu värskendada, alustab linnaleht lisaks tehase ajaloorubriigile ka artiklite sarja, milles püütakse tutvustada inimesi, kes vabrikus ja selle ümber on toimetanud ning Kunda kogukonna heale käekäigule kaasa aidanud. Nende hulgas on inimesi, keda kõik teavad, aga ka neid, kes on unustuse hõlma vajunud. MK

John Carl Girard de Soucanton

John (Johann) Carl Girard de Soucanton sündis 10. augustil 1826. aastal Tallinna bürgermeistri ja kommertsnõu-niku Johann Carl Girard de Soucantoni ja tema abikaasa Eleonora Christina Johanna (sündinud von Scheurmann) noorima pojana.

Gümnaasiumihariduse sai ta Tallinna Toomkoolis (1836-1845), seejärel õppis Tartu Ülikoolis (1845-1846) majandust ning Jenas ja Mecklenburgis põlluma-jandust (1846-1849).

1851. a. sai ta emalt Kunda mõisa, mille oma töö ja hoolsusega muutis üheks eeskujulikumaks mõisaks Ees-timaal. 1867. aastast kuulus talle ka Kunda naabermõis Selja.

Venemaa Valitseva Senati määrusega 6. novembrist 1863. aastast sai ta Vene-maa pärandatava paruniteitli.

Välisreisidel Saksa- ja Prantsus-maale tutvus ta portlandtsemendi tähtsusega ehituses ja see viis teda mõttele oma mõisa maa-alal leiduvat lubjamergliit ja savi portlandtsemendi tootmiseks ära kasutada, mis realiseerus tsemendivabriku aktsiaseltsi rajamisega 1870. aastal.

John Carl Girard de Soucanton oli kihelkonnakohtunik, meeskohtu asses-sor ja meeskohtunik (1878-1881), alates 1887. aastast Liivimaa Üldkasuliku ja Ökonoomilise Sotsieteedi auliige, Ees-timaa Põllumeeste Seltsi liige, Kalakas-

vatajate Seltsi liige ja president.

John Carl Girard de Soucanton oli abielus kaks korda. Tema esimene abikaasa abiellus Auguste Henriette Wilhelmine (Welly) (sündinud Hänt-schel, 1828-1880) oli pärit Lontovast, teine abikaasa Meta (sündinud Rosen-feldt, 1842-1911) Tallinnast. Esimesest abielust oli tal viis last, teine abielu oli lastetu.

John Carl Girard de Soucanton suri 26. novembril 1896. aastal ootamatult rabandusse. Tema kohustused akt-siaseltsis võttis üle vanem poeg Johann Wilhelm Eugène Girard de Soucanton (1853-1922), kes oli lõpetanud Braun-schweigi ülikoolis keemiastuudiumi ning töötas isa surma ajal Novorossi-iski tsemendivabriku direktori asetäit-jana. Pärijateringi kuulusid ka Eugène Girardi vennad Alexis Häntschel Olivier (1857-1915) ja Gustav Johann Edmund (1863-1910) Girard de Soucanton.

Eugène Girard oli 1912. aastal ka üks AS Port-Kunda moodustajaid ning pikka aega selle juhatuse aseesimees. 1918. Aasta jaanuaris küüditati ta koos teiste baltisakslastega enamlaste poolt Siberisse, kust pöördus tagasi pärast Bresti rahulepingu sõlmimist 1918. aasta märtsis. Eugène Girard suri 5. oktoobril 1922. aastal Kundas.

Uno Trumm

Girard de Soucantonid

Girardide perekonna Eestisse üm-berasunud suguvõsaliin on katkematult jälgitav alates Étienne Charles Girardist, kellest on teada, et ta oli Aurichi koda-nik ja pagar, kes abiellunud 1699. aastal Emdenis. Tema poeg Stephan Carl (ristitud 9. juulil 1703, Emden – 1740, Moskva), tegutses kirurgina Rastedes (Oldenburg) ning alates 1738. aastast oli arst Moskvast.

Stephan Carl Girardi poeg Johann Carl (9. detsember 1732, Rastede – 14. veebruar 1799, Tallinn) asus 1770. aastal Rastedest Tallinna ning sai 1774. Tallinna kodanikuks. 3. mail 1782. aas-tal abiellus ta Hermann Clayhillsi lese Margaretha Elisabethi sugulase Anna Dorothea Hetlingiga, kelle kaudu päris muu hulgas ka kaubafirma Thomas Clayhills & Son. Johann Carl Girard oli Tallinna raehärra (1797–1798) ning valiti 18. jaanuaril 1798 bürgermeis-teriks. Seda ametit pidas ta kuni oma surmani aasta hiljem.

Kaubafirma Thomas Clayhills & Son oli Eesti vanim ning samuti üks maail-ma vanimaid järjepidevalt tegutsenud firmasid, mis mängis 19. sajandil ning 20. sajandi alguses olulist rolli Kunda ajaloos. Oli Kunda sadama omanik ja finantseeris Kunda tsemenditööstuse rajamist ning arendamist.

Suguvõsapärimuse järgi olevat Gi-rardide perekond pärit Prantsusmaalt Languedoci aadlisooast, nende esivane-maks peetakse Gillaume Girardi, kes 1201. aastal oli Talmoni senešall. Ususõdade ajal rännanud osa Girar-didest Prantsusmaalt välja ning kaota-nud oma aadlitiitli. Prantsusmaal on Girardide, sealhulgas ka paruniseisuses Girard de Soucantonide suguvõsa jälgi-tav vähemalt kuni 19. sajandini.

Tallinna asunud Girardide aadlitiitli taastas Johann Carl II (2. juuni 1785–22.

detsember 1868 Tallinn), Tallinna rae-härra (1805–1864) ja bürgermeister (1837–1864), isa surma järel kauba-firma Thomas Clayhills & Son omanik, kommertsnõunik ning prantsuse asekonsul, kes põlise aadliperekonna esindajana, sai teenete eest ärilises ja ühiskondlikus tegevuses 10. detsembril 1862. aastal Vene keisririigi pärandata-va paruniteitli kui parun Girard de Sou-canton, 2. aprillil 1865. aastal väljastati talle sellekohane aadlidiplom, kuid juba 13. märtsil 1865. aastal immatrikuleeriti parun Johann Carl Girard de Soucanton Eestimaa rüütelkonda.

Venemaa Valitseva Senati määrusega 6. novembrist 1863. aastast said paru-niitiitli ka Carl Johann Girard de Sou-cantoni pojad Carl Edmund, Theodolph (Feodor Karlovitš), Arthur ja John (Jo-hann) Carl ning pojapojad Johann Carl Maurice, Johann Theodolph Leo (Lev Feodorovitš), Johann Carl Étienne, Claude Antoine, Johann Wilhelm Eugen ja Alexis Häntschel Olivier.

Johann Carl II surma järel sai kaubafirma Thomas Clayhills & Son omanikuks tema kolmas poeg Arthur Girard de Soucanton (19. märts 1813–20. oktoober 1884 Tallinn), kes alustas oma tegevust isa firmas Kunda sadama juhatajana (1841–1862) ning olevat selles ametis hästi hakkama saanud. 1860. aastate algul asus ta elama Tallinna, kus valiti raehärraks (1864–1876) ja bürgermeistriks (1876–1883). Lisaks sellele oli ta Tallinna Bõr-siseltsi Börsikomitee esimene esimees (1872–1875) ja Tallinna majaoma-nikkude laenuseltsi (immobiilpanga) “Creditverein die Immobilienbesitzer in Reval” president.

Viimaseks Girardide perekonnast pärit firmaomanikuks oli Arthuri poeg Johann Carl Étienne Girard de Sou-canton (6. september 1843, Kunda – 8. oktoober 1910, Tallinn). 1862. aastal lõpetas ta Tartu Ülikooli juristina, 1870. aastast oli isa kõrval firma Thomas Clayhills & Son kaasomanik, aastail 1880–1910 omanik, Tallinna Börsiseltsi Börsikomitee esimees (1879–1910), Tallinna majaomanikkude laenuseltsi president ja Tallinna linnavolikogu esimene esimees (1903–1904). Kuna Étienne Girard de Soucantonil olid tihedad ärisidemed Inglismaaga, pidas ta pikka aega ka Inglise auasekonsuli ametit (1869–1910), mis läks niioelda pärimise korras üle tema kasupojale William Girardile.

Pärast Étienne Girardi surma läks ka firma tema õepoja Hellmuth Witte ja William Girardi kaasomandisse kuni viimase surmani 1919. aastal. Seejärel kuulus firma Hellmuth Wittele kuni 1940. aastani, mil nõukogude võim firma Thomas Clayhills & Son natsio-naliseeris.

Uno Trumm

NB! Järgmises lehes ilub artikkel John Girard de Soucantonist Postimehes 1891, lisaks väljavõtteid tsaariaegsetest ajalehtedest.

Girard de Soucantonide vapp (EAA f. 4924 n. 1 s. 3726)

Muudatused uuel aastal sotsiaal-, tervise- ja töövaldkonnas

Alates 1. jaanuarist 2010 on võimalik määrata püsiv töövõimetus ja puude raskusaste samaks tähtjaks, kestusega 6 kuud, üks aasta, kaks aastat, kolm aastat või viis aastat. Muudatus võimaldab tööeliste puhul, kellele on määratud või edaspidi määratakse nii püsiva töövõime kaotuse protsent kui puude raskusaste, ühitada korduva ekspertiisi tegemise ja püsiva töövõimetus ning puude raskusastme kehtivuse tähtjad. Pensionealistel puudega inimestel on võimalik tuvastada puude raskusaste samuti kuni viieks aastaks varasema kolme aasta asemel. Puude tuvastamise tähtaeg lastele jääb endiselt kuni kolm aastat.

Püsivat töövõimetus taotlevale inimesele antakse alates 01.01.2010 pikem tähtaeg töövõimetuspensioni avalduse esitamiseks peale püsiva töövõimetus tuvastamist. Kui seni oli aega töövõimetuspensioni avalduse esitamiseks kolm kuud alates ekspertiisitaotluse esitamisest pensioniametile, siis nüüd hakatakse kolme kuud lugema alates püsiva töövõimetus otsuse tegemise päevast.

Alates 1. jaanuarist 2010 hakkab kehtima omaosalus hooldusravis. Hooldusravi omaosaluse kehtestamine on olnud kaua päevakorras. 2004. aastast kehtiva valitsuse poolt heaks kiidetud hooldusravivõrgu arengukava (2004-2015) kohaselt nähti hooldusravis omaosaluse olemasolu juba aastast 2006. Elanikkonna vananedes suureneb ka vajadus hooldusteenuste järele. Kui Euroopa rahaga saab valmis ehitada hooned ja voodikohad, siis omaosaluse sisseeadmine tekitab võimaluse senisest rohkem hooldusravi pakkuda. Ministeeriumi jaoks on väga oluline ka koduseõendusabiarendamine, et inimene saaks teenust pigem harjumuspäras

keskkonnas – oma kodus. Paralleelselt täiendavate voodikohtade loomisega käib koduõendusteenuse järk-järguline arendamine ja mahtude suurendamine. Näiteks on omaosaluse rakendamise tõttu statsionaarsest hooldusravist vabanevate vahendite arvel võimalik parandada 2010. aastal statsionaarse hooldusravi kättesaadavust 11% ning tõsta ravijuhtude arvu kogu hooldusravis 12% (võrreldes 2009. aasta täitmise prognoosiga). Veelgi enam paraneb kättesaadavus ambulatoorses hooldusravis (13%), kus koduõenduses on ravijuhtude arvu kasv 14% ning vähihaigete kodus toetusravis 10%.

Hooldusravi omaosaluse määr ühes kalendrikuus jääb alla keskmise pensioni suuruse. Siin saab tõmmata paralleeli hooldekodudega – ka seal elavad inimesed maksavad osa hinnast (kogu Eesti mastaabis üle 50% kõikidest hooldekodu teenuste rahastamisest maksavad inimesed ise). Samuti on kohalikel omavalitsustel kohustus vajadusel elanikku toetada.

1. jaanuarist 2010 hakkab kehtima digiresept. Digiresepti kasutusele võtt tähendab üsna suurt muutust ning seetõttu jääb kuni 28. veebruarini 2010 kasutusele kaks paralleelset süsteemi. Arstid saavad tulevikus vajadusel siiski ka paberretsepti koostada. Vaata lähemalt www.haigekassa.ee/digiresept

1. jaanuarist alustab tööd Terviseamet. Seoses Rahvastikuministri büroo tegevuse lõpetamisega 2009. aastal ning perepoliitikat kujundavate tegevuste ületulemisega Sotsiaalministeeriumisse on Sotsiaalministeerium kujunenud ainsaks riiklikku perepoliitikat koordineerivaks valitsusasutuseks. Veebruarist 2010 eraldub Sotsiaalministeeriumi

soolise võrdõiguslikkuse osakonnast perepoliitika ja hoolekande osakonnas lastepoliitikaning sotsiaalministeeriumis luuakse laste ja perepoliitika osakond, mille põhiülesandeks on koordineerida terviklikku perepoliitika kujundamist eesmärgiga tõsta laste ja perede heaolu.

1. aprillil 2010 alustab tööd sotsiaalteenuste andmeregister STAR. STAR on sotsiaaltöö elektroonne dokumenteerimise ja menetlemise süsteem kliendi juhtumite lahendamiseks, sotsiaalteenuste ja -toetuste ning muu abi osutamise menetlemiseks, lapsendamise ja eestkoste korraldamiseks. STARi kantavad andmed on aluseks hoolekandevalase teabe kogumiseks ja samuti valdkondliku statistika loomiseks.

15. detsembril 2009 kinnitati Euroopa Sotsiaalfondi poolt rahastatav programm “Töölesaamist toetavad hoolekandemeetmed 2010-2013”, mille üldeesmärgiks on suurendada sotsiaalsete või majanduslike toimetulekuprobleemidega ja erivajadustega inimeste ja nende pereliikmete tööhõivet.

2010-2011 on planeeritud pakkuda järgmisi tööturuteenuseid ja koolitusi:

- * Abivahendite alast nõustamisteenust ning nõustamist nii kodu kui töökoha kohandamisel Astangu Kutser rehabilitatsiooni Keskuse juures tegutseva Puudealase Teabe ja Abivahendite Keskuse poolt (www.abi.vahendikeskus.astangu.ee);

- * Kvaliteetset ja kättesaadavat toimetulekualast nõustamisteenust erivajadustega inimestele ja nende peredele (<http://noustamisteenused.sm.ee/>);

- * Rehabilitatsiooniteenuse kvaliteedi parandamiseks kompleksseid rehabil

itatsiooniprogramme (vähemalt 250 inimesele);

- * Nõustamisteenust asenduskodudest ning perekonnast hooldamiselt lahkunud noortele, et tagada noorte sujuvam sisenemine ning toimetulek tööturul (vähemalt 100 noorele);

- * Koolitust Tervise Arengu Instituudi poolt hooldusabi töötajatele (50 inimesele), psüühilise erivajadusega inimeste tegevusjuhendajatele (125 inimesele) ning koduhooldustöötajatele (75 inimesele);

- * Koolitust KOV töötajatele või teenuse osutajatele STAR kasutamisel (500 inimesele);

- * Abivahendite tehnika koolitust reh abilitatsiooniasutustes töötavatele füsioteraapeutidele (45 inimesele) ning abivahendeid eraldavate ettevõtete spetsialistidele (15 inimesele);

- * Võlanõustajate koolitust (15 inimesele);

Lisaks programmidele

korraldatakse meetme “Töölesaamist toetavad hoolekandemeetmed” ellurakendamiseks tegevusi ka avatud taotlusvoorde kaudu rahastatavate projektidena. 2010. aasta esimeses kvartalis kuulutatakse välja teine taotlusvoor, mille toetatavad tegevused on eakatele, puudega inimestele või dementsetele suunatud päevane ja koduhooldusteenuse pakkumine ning sügava puudega inimestele ja dementsetele suunatud ööpäevaringse teenuse pakkumine.

Muutuvad puhkuse kasutamise ja aegumise reeglid - 01.07.2009 jõustus uus töölepingu seadus, mis muutis puhkuse kasutamise ja aegumise reegleid. Puhkust arvestatakse

kalendriaastapõhiselt ning puhkused aeguvad aasta jooksul puhkuseaasta lõppemisest. Vaata lähemalt <http://www.sm.ee/tegevus/too-ja-toimetulek/toosuhted/puhkuse-reeglid.html>

Alates 1. jaanuarist 2010 hakkavad kehtima lihtsustatud tingimused palgatoetuse saamiseks.

Palgatoetust makstakse tööandjale kui ta võtab tööle:

- töötu, kes on olnud töötukassas töötuna arvel vähemalt 6 kuud ega ole tööd leidnud.

- 16–24-aastase töötu, saab palgatoetusega tööle rakendada, kui ta on olnud töötuna arvel vähemalt 3 kuud.

Palgatoetust makstakse 50% töötaja palgast, kuid mitte rohkem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäär.

Kehtiva tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel on võimalik palgatoetust maksta tööandjale ainult siis, kui tööandja sõlmib töötuga tähtjatu töö- või teenistussuhte. 2010. aastal makstakse palgatoetust tööandjale ka siis, kui ta võtab töötu tähtjaliselt tööle või teenistusse. Sellisel juhul makstakse palgatoetust siis, kui tööleping sõlmitakse või ametisse nimetatakse vähemalt kuueks kuuks. Tähtjalise töö- või teenistussuhte korral makstakse tööandjale palgatoetust töö- või teenistussuhte kestusest poole aja vältel, kuid mitte rohkem kui 6 kuu eest.

Alates 1. jaanuarist 2010 hüvitatakse tööandjale, kes võtab tööle puudega või pikaajalise tervisehäirega töötu, kuni 100% tööruumide ja -vahendite kohandamise maksumusest.

Eli Lilles
Pressiesindaja

31. jaanuaril 2010 ehitati lasteaia hoovi lumest linn.
Foto autor Heldur Lahne

Külmavares Kasemäel (foto autor Lea Metsis)

Digitaaltelevisioonile üleminekust

1. juulil 2010.a lõpeb televisiooni-programmide analoogedastus Eesti eetris. See eeldab, et inimesed, kes soovivad ka edaspidi telesignaali antenni kaudu vastu võtta, oleksid asjast piisavalt informeeritud ning selleks tehniliselt valmis.

Eesti inimesed on aastate jooksul tehnoloogiliste uuendustega hästi kaasa läinud. Olgu tegu televisiooni, Interneti, mobiilse kommunikatsiooni või e-teenustega, ikka on uus sujuvalt omaks võetud.

Tuleval suvel seisab ees muutus, mis puudutab otseselt kümneid tuhandeid kodusid üle maa. Televisioonisateid on Eesti eetris 55 aastat edastatud analoog-meetodil. 1. juulil 2010.a saab see aeg otsa ning edaspidi jõuab telepilt antenni kaudu inimesteni vaid digitaalsel kujul. See on suur samm edasi nii televisiooni poolt pakutavate uute võimaluste kui ka parema ressursikasutuse osas. Analoogetelevisiooni edastamine eetris lõpeb lähiajal kogu maailmas, Euroopa Liidus on Eesti esimeste seas, kes selle sammu astub.

1. juuliks 2010.a peavad kõik need, kes võtavad telepilti vastu tavalise katuse- või toaantenniga, soetama endale digitaalset vastuvõttu võimaldava lisa-seadme (nn digiboksi) või uue digiteleri. Vajadusel tuleb korrastada olemasolev antenn ja ühenduskaabel.

Tasuta kanalite vastuvõtuks eetri kaudu ei ole vaja liituda ühegi teenusepakkujaga, seda tuleb teha vaid juhul, kui soovitakse lisaks vaadata ka rahvusvahelisi ja kodumaiseid tasulisi kanaleid. Tehnilise võimaluse olemasolul võib soovija valida mitme tasulise kaabelvi- või satelliittelevisiooni teenusepakkuja vahel: Elion, Starman, STV, Viasat jt. Vaatajaid, kes on juba mõne teenusepakkujaga liitunud, üleminek tehnilises mõttes ei puuduta.

Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium pöördub teie poole üleskutsega viia käesolev informatsioon kõigi oma piirkonna elanikeni ning pöörata suurt tähelepanu just neile inimestele, kes võivad üleminekul abi vajada.

Digitaaltelevisiooni vastuvõtt ei eelda suuri väljaminekuid ega ole tehniliselt keerukas. Vastuvõtuseadmete saadavus ja valik on hea üle Eesti, meil on piisavalt spetsialiste, kelle poole saab vajadusel abi saamiseks pöörduda.

Kindlasti tuleks elanike tähelepanu juhtida kortermajade probleemile, kus paljudel juhtudel tuleb vanad ja amortiseerunud ühisantennisüsteemid aegsasti korda teha, et kvaliteetne digisignaal tarbijaini jõuaks.

Üleminekut puudutav peamine informatsioon on kättesaadav internetilehel www.digilevi.ee ja infotelefoni 17101 kaudu.

Ometi võivad vanemaealised inimesed ülemineku osas mõningast abi vajada. Siinkohal on põhjust kutsuda kohalikku aktiivset rahvast üles lahtise

Soucantoni troon talvekülm. Foto autor Sirje Liitskmaa

Pensionäride tulumaksuvabast tulust

Pensionäri tulumaksuvaba tulu on ka sel aastal maksimaalselt 5250 krooni kuus.

Tulumaksuseaduse kohaselt on riikliku pensioni maksuvaba tulu 36 000 krooni aastas ehk 3 000 krooni kuus. Järelikult see osa pensionist, mis ületab 3 000 krooni kuus, kuulub tulumaksustamisele.

Samal ajal on nii töötaval kui ka mittetöötaval pensionäril õigus lisaks ka üldisele maksuvabale tulule, mis on 27 000 krooni aastas ehk 2250 krooni kuus.

Seega pensionär võib saada maksuvabalt kokku kuni 5250 krooni kuus.

Üldise maksuvaba tulu (2250 kr) arvesse võtmiseks peab mittetöötav pensionär esitama avalduse elukohajärgsele pensioniametile. Avalduses (blankett on saadaval ka www.ensib.ee) peab kindlasti olema märgitud avaldaja nimi, isikukood, elukoht ja kuu ning aasta, millest alates soovitakse maksuvaba tulu arvestamist. Allkirjastatud avalduse võib saata posti teel või ise pensioniametisse kohale viia.

NB! Kui mittetöötav pensionär on

avalduse pensioniametile juba korra esitanud, siis iga pensionitõusu järel või uue aasta saabudes uut avaldust esitada ei ole vaja.

Töötav pensionär peab valima, kas ta soovib lubatud tulumaksuvaba osa arvestamist töötasult või pensionist ja esitama avalduse vastavalt tööandjale või pensioniametile. Mõlemas kohas seda teha ei saa.

Näiteks:

a) kui töötav pensionär on esitanud avalduse tulumaksu vabastamise kohta tööandjale, siis üldist tulumaksuvaba tulu (2250 kr) arvestabki palga maksmisel tööandja. Kui samal ajal tema pensioni suurus on näiteks 4500 krooni, siis 3000 krooni sellest on maksuvaba ja 1500 kroonilt peetakse kinni tulumaksu 21%;

b) kui töötav pensionär esitab kõnealuse avalduse pensioniametile, siis on tulumaksuvaba kuni 5250-kroonine pension ning tulumaks peetakse kinni tööandja juures kogu töötasult.

Elve Tonts
Sotsiaalkindlustusameti
avalike suhete juht

Ettevaatust jääl!

Selle talve märksõnad on kröbe pakane ja rohkesti lund. Pikalt püsinud külmakraadid on veekogudele kasvatnud jääkaane, mis ahvatleb inimesi sellele minema - keda jalutama, keda mängima või kalastama. Kahjuks juhtub õnnetusi veekogudel ka sellisel ilusal perioodil.

Reeglina kannab inimest vähemalt kümne sentimeetri paksune pragudeta, ühtlane ja sile jää. Samas võib jääkatte paksus ühe veekogu piires olla erinev. Ohtlikum on alati sügisene ja kevadine jääkate. Sügisel toimub jäätumine ebahütlaselt, kevadel muutuvad jäättingimused tundidega. Näiteks hommikul ületatud jõejää ei pruugi õhtul enam inimest kanda.

Ohtlikud kohad jäätunud veekogudel, kus tasub olla eriti ettevaatlik või neid üldse vältida, on kõrkjate kasvukohad, koolmekohad, allikakohad (lumekatteta jääl näha tumedate laikudena) ja vette langenud puuvõrade ümbrus. Teadma peab, et jää on alati nõrgem vooluveekogudes, suudmekohtades, paadisildade postide ümbruses ja kohtades, kus veekogud kitsenevad.

Mida teha, et talvisel veekogul viibimine võimalikult ohutu ja turvaline oleks?

Enne jääle minekut teavita oma lähedasi, võimalusel kutsu kaasa sõber. Hangi võimalikult palju infot veekogu kohta, kuhu on plaanis minna ning tutvu ilmateate ja kohalike oludega. Püüa sättida oma väljasõit valgele ajale.

Jäätunud veekogule minnes võta endaga kaasa jäänaasklid, mille abil saad külma vette vajudes jääaugust välja ronida. Kindlasti tuleb need riputada kaela, kõige pealmise riie-tuse peale, kust vajadusel lihtsalt kätte saaks. Lisaks võta kaasa ühest otsast terava metallotsikuga puust jääkepp. Sellega saab kontrollida jää tugevust või siis läbi jää vajudes toetuspinna suurendamiseks jääaugu servadele toetada. Turvalisuse suurendamiseks kannna päästevesti, mida saab valmistada ka ise. Selleks pane seljakotti veekindlasse kilekotti pakitud vahetusriided (fliis, sokid, kindad, müts). Seljakotis olev veekindlalt suletud

kilekott hoiab sind läbi jää vajumise korral veepinnal, ühtlasi on pärast jäist suplust kuivad vahetusriided väga vajalikud. Veetemperatuur Eesti oludes jää all on umbes 4°C ja seal puu-dub ka tuul. Saades tagasi jääle, peab arvestama ka tuule ja temperatuuri koosmõju. Näiteks õhutemperatuuril -10°C ja tuulekiirusel 10 m/s peab arvestama 31°C külmaga.

Jääl viibides pane hoolega tähele ohumärke, kuhu ei maksa minna. Näiteks jääs olevad tumedad kohad näitavad tavaliselt õhema jääga kohti - jää ise on hele, kuid läbi jää kumav vesi tume. Kuuldes kergelt raginat, lahku jäält - see on signaal, et kusagil on jäässe tekkinud praod. Lahku jäält tuldud rada pidi - nii võid kindel olla, et jää kannab sind.

Kui vaatamata kõigile ettevaatusabinõudele oled siiski läbi jää vajunud, anna oma hättasattumisest hääle või vilega märku. Võimalusel helista numbrile 112. Jääaugust väljaronimiseks pööra end alati näoga tuldud suunda (tulles jää ju kandis). Toeta käed (peopesad, sõrmed harali) koos randmetega õlgade laiusele jääle nii, et ka küünarnukid toetuksid jääle. Tõsta jalad võimalikult veepinnale. Kui sul on jäänaasklid, siis suru nende teravikud jäässe. Jääle saades rooma või rulli end tuldud teed tagasi. Ära tõuse püsti enne, kui oled veendunud, et jää sind kannab. Saanud turvaliselt ohutusse kohta, tee kõik selleks, et ruttu sooja saada.

Õnnetusi on kergem ära hoida, kui nende tagajärgi likvideerida. Soovitan veekogudel liikumisel mõelda alati “üks samm ette” - enne veel, kui lähed jäätunud järvele, jõele või tiigile, mängi mõttes läbi stsenaarium, mis saab siis, kui läbi jää vajud ja külma vette kukud.

Täpsemalt, kuidas ennast kaitsta ja teisi aidata loe veebilehtedelt www.kustuti.ee/paasterongas/ ja www.veeohutus.ee

Ohutut viibimist veekogudel!

Karmo Lillemets
Ida-Eesti Päästkeskuse
ennetustöö büroo peaspetsialist

KORVPALLIPÄEVIK

Väljavõte korvpallitreeneri Jaak Jalaka ajaveebist sPORTKUNDA koduleheküljel <http://www.hot.ee/sportkunda>.

20.02.2010 Vajalikud võidud Viljandis ja Rakveres. Tänaõed PB klassi esiliiga mängud Viljandis selgitasid lõplikult paremusjärjestuse Ida regioonis. Päev oli ülimalt tuisuline ning see jättis jälje ka meeskondade koosseisudele. Kolm noort olid lumevangis. Seda enam pidid pingutama ülejäänud. sPORTKUNDA/Väike-Maarja KK võitis kõik kolm mängu:

- Tartu Kalev 86:41
 - Viljandi SK 92:48
 - Tartu Rock/Ülenurme 61:59
- sPORTKUNDA/Aaspere oli parem ühest vastasest:
- Tartu Kalev 54:47
 - Tartu Rock/Ülenurme 31:92
 - Viljandi SK 43:82

Maakonna meistriiliigas sai RSK sPORTKUNDA/Hulja võidu Rakveres, kus vastaseks oli Raha24.ee/MHV Consult. Võidutulemus 83:65.

17.02.2010 Ülihea algus sai traagilise lõpu. Maakonna meeste II liiga mäng, kus Kunda Ühisgümnaasiumi meeskond võitis kodusaalis vastu Rakvere Ametioli, algas väljakuperemeestele ülimalt soodsalt. Esimese poolaja kaitsemäng oli väga hea. Ka oma rünnak lahendati mõistlikult kombineerides. Teine poolaeg läks kahjuks risti vastupidi. Söödumängu asemel püüti edu saavutada tuginedes individuaalsetele oskustele. Kaitselauas unustati alailma blokeerimata. Kiirrünnakud jäid resultatiivse lõputa. Vabavisetel eksiti lubamatult. Tagatipuks veel oma rünnaku asemel tehniline viga, mis vastastele vabavisked ning palli kinkisid. Kandikul ette antu võeti tänuga vastu ning nii nagu esimeses ringis, tuli taas leppida napi kaotusega. Seekord 61:64. Analooq mitu astet kõrgemalt: ka Kalev/Cramo suutis täna Rocki vastu maha mängida 22-punktilise paremuse. Isegi edunumbri olid samad (40:18). Meie resultatiivsemateks jäid Rait Tärkel 14, ainsana väga hea esituse teinud Kert Vergi 12 ja Kevin Täpp 11 punktiga.

16.02.2010 Miinus kolmkümmend. Tegu pole sellest talvest tingitud külmakraadidega, vaid punktide vahega korvpallimängus. Väike-Maarjas kaotas ETR-Builer/Hulja/KÜG kohalikule ReinPaulile 58:88. Klassivahe oli selge ja see realiseeriti ka tulemuseks. Meie resultatiivsemad olid Rainer Talpas 14, Denis Gradusov 13 ja Rando Kozlov 10 punktiga.

14.02.2010 Pikk tee lõunasse. PA klassi meeskond käis peaaegu Põhja-Lätis. Kuldre saalis kohtuti SK Urvaste/ Kuldre Kooli meeskonnaga. Võit tuli suureskooriline - 85:54.

13.02.2010 Kodus noored külalislahked, vanad mitte. PC2 klassi eliit mängis järjekordse tuuri Kundas. Kuuest mängust kahes oli üheks osaliseks ka sPORTKUNDA/Simuna meeskond.

Esimene vastane Erkmaa KK oli natukene tugevam. Kaotasime 28:46. Tabavalt viskasid: Sten Pobbul 13, Erkki Sillamaa 5, Kaspar Kukk 5, Erik Nasimov 4 ja Siim Tisler 1 punkti.

Teine vastane KK Pärnu oli palju tugevam. Kaotasime 40:73. Korvi leidsid üles neli meest: Sten Pobbul 22, Erik Nasimov 9, Raul Palk 6 ja Kaspar Kukk 2 punkti.

Meestest sai RSK sPORTKUNDA/Hulja korviderohkes mängus võidu Vinni SK Tammed üle 109:86. Kaitsemängu pole mõtet teemaks võtta. Toimus jooksmine ning viskamise võistlus. Kümnest mängijast tervelt seitse said kahekojalise skoori (Raigo Pärs 22, Mardo Mäeots 16, Priit Aja 14, Aimar Veiper 12, Rainer Korjuhin 11, Toomas Hain 11, Kaido Vahesalu 10). Märkimist väärivad ka 14 tabanud kolmepunktiiset.

11.02.2010 Gümnaasistide mängud. Maakonna koolide esi- (edasi lk 13)

MEIE OMA KOOLI LOOD

Ühisgümnaasiumi meediaring toimetab

Lugemine ja selle tähtsus

Lugemine nagu ka kirjutamine ja rääkimine on elementaarne osa igapäevaelust. Uudistega kursis olemiseks loeme ajalehti, omavahel suhtlemiseks kirjutame ja loeme kirju jne. Kuid inimesed, kes tahavad saada kõrgharidust, loevad rohkem kui vaid hädavajaliku. Selleks on ka üsna soodsad tingimused, kuna on väga palju suurepäraseid raamatuid. Lugemisega areneb inimese fantaasia, laieneb silmaring ning tekib juurde palju uusi teadmisi. Aasta 2010 ongi kuulutatud lugemisaastaks, mille eesmärk on tuletada meelde, et lugemine on nauding, mis võtab vähe, kuid juurde annab palju.

Võrreldes varasemaga loevad noored siiski vähem. Seda on rohkesti mõjutanud arvuti ja televiisor. Selleks, et lugemist päris ära ei unustataks, on koolis osad teosed kohustuslikuks määratud. Kuid nüüd on isegi kohustuslik kirjandus juba plaadile loetud. Mõte iseenesest pole halb. Mõni inimene lihtsalt ei viitsi ega taha lugeda ning sel juhul ei saaks ta sellest niikuinii mingit elamust. Kuid selline raamatute kuulamine võib inimesed liialt ära hellitada. Lisaks pole kuulatavat teksti nii lihtne jälgida kui loetavat ja tihti on raske süvenedagi. Mõned teosed ongi hoopis internetis täispikkuses üleväl. Minu arvates on teost arvutiekraanilt kordi ebamugavam lugeda kui raamatust ning see on ka silmadele kurnavam.

Nii Eestis kui ka välismaal on väga palju häid kirjanikke, kelle teoseid lugedes saad tõelise elamuse osaliseks. Head raamatut lugedes on tunne, nagu oleks ise seal sees. Üks väga kuulsatest ja seiklusrohketest raamatutest on "Harry Potter", mis pakub huvi paljudele noortele ning vanadele. Kuna raamatu peategelane on noorevõitu, pole vanematel seda ehk nii põnev lugeda, kuid seiklusi selles raamatus juba jagub

Laura Randver

Magus päev koolis. Ühel ilusal talvapäeval olid lood sellised, et kooli aulas hunnikute viisi martsipani ja paar asjalikku inimest, kelle juhendamisel sai martsipanist toredaid kujakesi voolida. Koolipere kasutas usinalt nii magusat võimalust (foto meediaringi kogust).

Kool kiidab

25. emakeeleolümpiaadi piirkonnavooru tulemused:

1. **Liisi Uusküla** (7. b klass) 3. - 4. koht (õp T. Vanatoa)
 2. **Laura Randver** (8. b klass) II koht (õp T. Vanatoa)
 3. **Sigrid Malva** (10. klass) I koht (õp T. Jalakas)
 4. **Kärt Lindlo** (11. klass) III koht (õp T. Vanatoa)
 5. **Liina Martõkainen** (12. klass) 3. -4. koht (õp T. Jalakas)
- ALINA SEMJONOVA** 10. klass - Eesti õppekeeleka koolide (10. -

12. klass) maakondlikul vene keele olümpiaadil II koht. Juhendaja õpetaja Marina Klimentko
RAUL PALK 6. a klass - maakondlikul matemaatikaolümpiaadil (6. kl arvestuses) 5. - 8. koht. Juhendaja õpetaja Aale Kokk.
SANDRA LOO 7. b klass - maakondlikul matemaatikaolümpiaadil 6. koht. Juhendaja õpetaja Irina Utsar

Allikas Kunda ühisgümnaasium

13. jaanuaril avas Rakvere teatri näitleja Tarvo Sõmer Kunda kooli lugemisaasta. Seekord loeti ette põhikooli õpilastele. Üheksandikele toimub sõbrapäeva paiku romantilisemat laadi üritus. Õppeaasta lõpuks peaks kogu koolipere olema saanud ettelugemise mõnu tunda (foto meediaringi arhiivist).

8. veebruaril oli kooliperel järjekordne lugemisaasta üritus. Küläs oli Tallinna Ühisgümnaasiumi vene keele ja kirjanduse õpetaja Eva Jevgenia Zabeida. Kahes tunnis kuulasid õpilased venekeelset armastusluulet, mida õpetaja väga tundeküllaselt esitas. Kolmandas tunnis olid kuulajateks Kunda kooli keeleõpetajad, et kuulata Tallinna kolleegi kogemusi, kuidas huvitavalt võõrkeelt õpetada (foto meediaringi arhiivist).

Rahvas algab raamatust,
õpilane õpikust,
töövihtuja töövihikust.

Mõnusate (ette)lugemisteni!

Luule Raam
Kunda kooli raamatukoguhoidja

Neljandikud ja viiendikud käivad kooli raamatukogus võistu ristsõnu lahendamas. 1. veebruaril oli tublimad neljandikud: 1. Keitlin Rāni Sandra Dõba; 2. Helis Järvepere-Luik; 3. Robin Täpp; 4. Genno Penjam; 5. Urmet Puusta; 6. Daniil Rogo kin; 7. Aleks Roopa; 8. Hendry Engelbrecht; ja viiendikud: 1. Elin Suban; 2. Marit Salu 3. Merlin Pikki; 4. Helena Hanna Maija Aadli; 5. Elery Zadonski (foto meediaringi kogust).

TEADE

Kunda Ühisgümnaasium palub kõiki lapsevanemaid, kelle laps asub 1. septembril 2010. a õppima I klassi, esitada taotlus (täidetakse kohapeal) kooli kantseleisse 01. aprilliks 2010.

Kaasa võtta lapse sünnitunnistus, vanema isikut tõendav dokument, õpilase tervisekaart ja pilt (3x4 cm) õpilaspiletile.

MEIE OMA KOOLI LOOD

Ühispõhikooli meediaring toimetas

Kunda kooli õpetajad vabariigis jälle kuldsed

Eestis on jaanuarivaheajad võrkpalli mängivatele õpetajatele ääras, sest juba aastaid katsutakse sel ajal omavahel jõudu, et kes parem ja ilusam. Võistlused toimusid aastaid Lätel, kuid nüüd on saanud ka teised maakonnad korraldusega kätt proovida. Tänavu siis Paides. Kundakad võistlesid II liigas ja saavutasid ülekaaluka ESIKOHA (kõik mängud 2:0). Jõudu katsuti esimesel päeval Kuressaare ja Jüri gümnaasiumi ning Kammeri põhikooli võistkonnaga. Nagu öeldud, kõik mängud Kundale 2:0. Järgmise päeva hommikul KELL 9.00 seega finaalkohtumine: Kunda – Avinurme, mis võideti samuti 2:0 (geimid 25:23 ja 25:20). Võit oli käes! Kuna finaali ei ole kunagi NII VARA HOMMIKUL mängitud, siis ei tahtnud võistlute peakorraldaja peale tänusõnade midagi kundakatele kaasa anda. Segadus klaaritud, riputait võitjaile kuld kaela ja anti kojuviimiseks uhke karikas pealekauba.

Seega märgitakse järgmisel aastal esiliigas.

Kulla töid koju Küllike Koha, Ülle Juuse-Tumak, Evelyn Press, Anni Pääsuke, Aivar Koks, Gunnar Roov ja Maksim Butšenkov. Kuna Maksim on võistkonna pesamuna ja uustulnuk, siis mõned tutvustavad faktid. Noormees treenib ja mängib Tapa Spordiklubi all juba 12 aastat. Parim saavutus võrkpallis on 2007. aasta esiliiga II koht TEFA võistkonna ridades.

Kuidas kõik algas? Üheksa aastat tagasi otsustasid mõned Kunda kooli õpetajad, kes olid võrkpalli kaugel näinud ja mõned korrad katsuda saanud ka vabariiki võistleva minna. Mõeldud-tehtud! Loomulikult andis kindlust fakt, et võistkonnaga liitus kehalise kasvatuse õpetaja ja võrkpallitreener Küllike Koha.

Saavutused: 2002 II liiga II koht; 2004 II liiga ESIKOHT; 2006 Jõgeva Cup “Ässad” III koht; 2010 II liiga ESIKOHT.

Aastate jooksul on võistkonnas mänginud Anu Veldre, Peep Jalakas, Andres Lillemägi, Jaan Malmberg (Rakvere õpetaja) Jaak Jalakas, Olev Lipp, Kristi Aron, Luule Raam.

Eredamad hetked

Küllike: Ükskord Lätel, esimese päeva õhtul tundus äkki, et vett on justkui vähe ehk öieti nagu pole üldse. Siis otsustasin vee järele minna. Hääletasin, 12cm kontsad all, pimedas. Võeti peale ja viidi 200 meetrit eemal asuvasse bensukasse, ja õnneks ka tagasi, kust vesi hirmkalli hinna eest ka ostetud sai ... Hommikul pidi ju mängima.

Maarika Veski :(praegu pisitütrega kodus, kuid hingelt kogu aeg nii trennis kui võistlustel): Mul on eredalt mees elu esimene kohtumine Kunda kooli õpetajatega keset võrkpalliplatsi, kuigi ma polnud päevagi veel Kunda koolis õpetajana töötanud. Kui ma käisin Kundas töölepingut sõlmimas, siis sekretäri juures kohtusin Küllikesega. Jutu sees mainisin, et mulle meeldib ka võrkpalli mängida. Ühel heal päeval helistas mulle Küllike kodutelefonile ja teatas ärevalt, et mind on hädasti vaja: nendel käivat praegu Lätel võrkpallimängud (lugejale teadmiseks, et Maarika elas siis Lätel), aga üks õpetaja on puudu. Nii ma siis tormasingi pea seljas võimalikult poole, unustanud koogi ahju ... (mille vend hiljem kõrbenult välja võttis). Platsil kohtusin esimest korda Kunda sportlike õpetajatega ja mängu jooksul sai selgeks, et tegu on väga toredate inimestega. Esimest õpetajate võrkpallimängu jääbki meenutama medal ja kindlasti ka tunne, et kui ma Kundasse tööle lähen, siis ootavad mind juba tuttavad õpetajad ees.

Õnnelikud kullavõitjad kodusõltu meediaringi kogust).

Ülle: Võistlustel on alati ärevus sees ja juhtub naljakaid seiku. Üks nendest: Võistlesime Lätel ja õõbisime Maarika vanematekodus. Olime jõudnud just magama jääda, kui korraga avan silmad ja näen Maarikat keset tuba askeldamas – hambaid pesemas. Kell olevat juba palju ja kohe on vaja võimlasse minna... (Pidime seal olema hommikul kell kaheksa) Mina vaatasin, et huvitav, Kundas on küll hommikuti valgem. Selle peale arvas Maarika, et ju siis on neil Tartumaal hommikud pimedamad. Selle peale, et äkki on kellaaeg kuidagi liiga varajane (tegelikult oli kell kolm öösel), tulime alles pärast mõningast mõttetööd. Hea, et me ei olnud tormanud mehi äratama ...

Meenub Valga 2009. Olime broneerinud hotellis toad, et olla teise päeva hommikusteks mängudeks vormis (tavaliselt magatakse koolimajas klassides mattidel). Selgus, et sattusime vihma käest räästa alla. Linad voodis olid nii märjad, et kõige kuumaverelise, Küllike nimelt, oli sunnitud neid oma kehasoojusega kuivatama.

Gunnar ja Aivar: Meie oleme olnud alati juhtivate kohtadel: autojuhid.

Lugemisaasta puhul küsime pallurilt, kuidas on nendel suhe raamatu ja lugemisega. Palume nimetada lugemiselamus lapsepõlvest või mõni värske meenus.

Aivar: kindlasti “Kolm musketäri”, üks igati mehine raamat.

Maksim: lapsepõlvest meenuvad “Punamütsike” ja “Naksitrallid”.

Gunnar: “Meisterdetektiiv Blomkvist” See Kalle isa koloniaalkauplus ... juba sõnas endas on müstikat.

Küllike: meenub VÄGA ILUS raamat “Lumivalgeke”.

Evelyn: Minu viimane lugemiselamus “Kes sandistas lugeja?” Liis Lassi skandaalne raamat, mida ähvardas kohtuvaidlus juba enne selle ilmumist. Raamat on lugemiseks neile, kes ei ahmi igapäevaseid uudiseid SL. Õhtulehest, Kroonikast ja Reportist. Raamat räägib sellest, kuidas nimetatud meelelahutajad oma lugusid saavad/teevad, kes on see “lähedal seisev isik”, kellele sageli vihjatakse ning kuidas saab muusikaoksjonist müüva uudise pealkirjaga “Artist X müüb oma riista”.

Tegelikult ei olnud raamat minu jaoks erilist ja uut. Kõik see, mida paljud meist meelelahutusajakirjanduse kohta niigi teavad, oli välja öeldud lihtsalt, selgelt, üheselt mõistetavalt ning näidetega Lassi ajakirjanikuajast ilustatud. Pean mainima ka seda, et olles kolmes erinevas seltskonnas maininud, et loen/lugesin Liis Lassi raamatut, naerdi neist kahes mind välja. Usun, et seda teevad paljud ka praeguse jutu lugejad. Ka mina võtsin raamatu kätte väikese eelarvamusega. Kuid kui oled seda raamatut lugenud ja kehitad õlgu ning jätkad Kroonika aastatellimust, siis kuulud endiselt nende eestlaste hulka, kelle toiduks on teine eestlane, kadetus ja teiste õnnetuste üle parastamine. Vähemalt niikaua, kuni Sinust endast mõnes lehes valesid täis artikkel ilmub.

Anni :Minu viimane lasteraamatu lugemiselamus oli ülikoolis seoses ainega lastekirjandus. Lugesin Andrus Kivirähi raamatut “Kaelkirjak”. Väga lõbus, fantaasiarikas ja huvitav teos, mis tekitab positiivseid emotsioone. “Kaelkirjak” jutustab tüdrukust nimega Kai. Kail oli kõhus uss, kellega ta hakkas sõbrustama. Tüdruk pani ussile nimeks Tõnis. Kuna Kail oli kõhus uss, siis ostsid vanemad talle lohutuseks

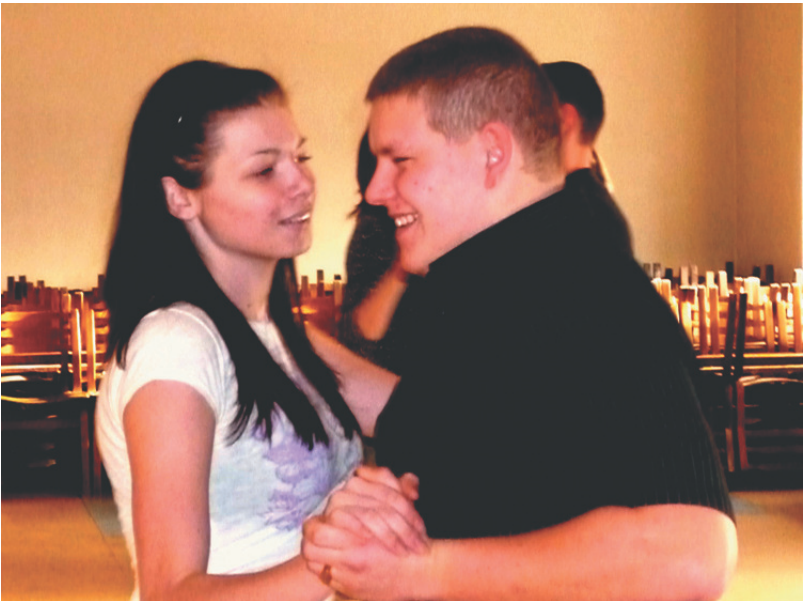
Barbie nuku. Kui Kai jäi uue nukuga kahekesi tuppa, tõusis Barbie kohe laual püsti ja hakkas Kaiga rääkima. Barbie ütles Kaile, et tal on väga vedanud, et ta talle ostaeti, sest sellist nukku saavad lubada ainult normaalse sissetulekuga inimesed. Barbie hakkas kohe õpetama Kaid, kuidas temaga mängida tuleb. Tüdruk ütles isale, et uus nukk Barbie räägib, kuid isa vastas, et nukud ei kõnele, vaid see kõik on Kaie fantaasia ning laps oli õnnelik, et see on ainult tema väljamõeldis. Kai fantaasia oli ka see, et akna taga seisev kraana on kaelkirjak. Arvatavasti tuli see sellest, et tüdruk luges vahvaid Andrus Kivirähi raamatuid. Andrus Kivirähi teos “Kaelkirjak” on väga põnev lugemiselamus neile, kellele meeldib unistada ja fantaseerida.

Maarika: Minu lemmikraamatuteks olid A. Lindgreni “Meisterdetektiiv Blomkvist” ja “Kalle Blomkvist ja Rasmus” – täpselt ei mäletagi, mitu korda neid juba loetud.

Ülle: Minu päris esimene oma raamat “Muna”.

Täname kõiki treeningu- ja võistkonnakaaslast, eriti Celli poisse, kes meil praegu aitavad palli sooja hoida!

Võrkpallimiseni!

12. klassil juba mõnda aega tõhus peotantsu õppimine. Õpetajaks meie oma Enna. Iga neljapäeva lõuna ajal kostab aulast mõnusat muusikat ja abiturientid seavad Enna õpetamisel püüdlult tantsusamme. Kaugel see 100päeva ballgi (ma ei teagi, kuidas õigesti kirjutada) enam on ... (foto meediaringi kogust).

(algus lk 12) võistlustel selgusid tugevamad koolid gümnaasiumide osas. Edukaim oli ettearvatult Haljala. Kunda ÜG kolmeaastane troonimine sai läbi. Seekord lõpetati neljanda kohaga. Ilma põhikooli poiste toetuseta ei saadud vastu ei Rakvere Reaalgümnaasiumile (45:65) ega ka Rakvere Gümnaasiumile (33:71).

Õhtuses Eesti noorteliiga mängus sai Väike-Maarja KK/sPORTKUNDA PA klassi meeskond jagu Viljandi Spordikoolist tulemusena 86:66. Mäng oli võrreldes Paides olnuga palju rohkem korvpalli meeleolu...

10.02.2010 Koduse lahingu võitsid nooremad. Kahe Kunda meeskonna omavaheline mõõduvõtt maakonna teises liigas oli täis traagikat. Kunda Ühispõhikooli küll võitis, aga hind kujunes päris karmiks. Mitu mängijat said väiksemaid traumasid. Rohkem kannatas Kevin Täpp, kes peab tõsiselt kõigevägema peale lootma, et pühapäevaks, kui Tallinnas on Audentese kooli katsed, jalg liikuma hakkaks. Juba mitmendat korda mängime ABB Kunda meeskonnaga sarnaselt. Esimese poole mängust juhvad nemad. Lõpuvile kõlades oleme saanud ise ette. Seekord seisuks 65:47. Suurem vahe tuli viimase 1,5 minutiga, mille võitsime 11:1. Kahekohalise punktiarvuni jõudsid Kevin Täpp 18, Gert Press 13 ja Kert Vergi 10 punktiga. Lausa usumatud ebaõnnesõdurid olid pealevisetel aga Martin Rootare ja Rait Türkel. Mänguajaga ja visketäpsust saab vaadata statistikast.

08.02.2010 Kaks kaotust.

Täna sel päeval oli tõsine raskus palli taltsutamisega pealevisetel. Seda nii Kundas, kus PC klass kaotas Rakvere SK/Aqva Hotels meeskonnale kui ka Paides, kus PA klass hävis kohalikule KK7 meeskonnale 52:70.

07.02.2010Minidealagrupimängud

said läbi. Jõhvis said otsa PD klassi alagrupimängud. Lõpetasime küll kahe võiduga, aga kokkuvõttes tühja kukruga. Eilne käegälöömisemeleolu ei võimalda tõenäoliselt osaleda kaheksa parema seas kohamängudel. See tähendab ka seda, et uueks hooajaks ei saa me kohta eliidis. Täna sed skoorid Tartu Rock KK III meeskonnaga 78:25 ja sama klubi II meeskonnaga 71:30. Edukamad punktitoojad Siim Tisler 22 ja 17 punkti, Sten Pobbul 17 ja 16 punkti, Marcos Odar 12 ja 13 punkti ning Hendry Engelbrecht 9 ja 11 punkti.

Kahe päeva peale kokku kogutud punktid: Siim Tisler 69, Sten Pobbul 54, Hendry Engelbrecht 45, Marcos Odar 42, Rainis Mägisoo 21, Robin Aleksander Jäppinen 18, Tauri Tomson 10, Marten Viiralt 7, Ivar Palk 6, Andreas Zadonski 6, Olger Vespere 2. Pesamuna Rainer Vilbranti visked jäid tabamiseks ootama uusi mängu.

06.02.2010 Minid Jõhvis, mehed

Kadrinas. Minide rong sõitis suure tõenäosusega ära, jättes osalised jaama ootama järgmist hooaega. Jutt mängust, kus vastaseks Tartu Rock KK I meeskond. Võita ei suutnud me ühtegi veerandaega. Lisaks kõigele puudus enamuse nägudelt ka soov midagi ise ära teha. Pitseri kaaslaste mängutahtele vajutas liidri tehniline viga kohe veerandaja alguses. Ja mäng läks liimist lahti... Kaotasime 43:66. Siim Tisler 13, Hendry Engelbrecht 11 punkti. Teine mäng Tartu Palliklubiga oli pisikeseks lohutuseks. Võit 88:38. Siim Tisler 17, Hendry Engelbrecht 14, Sten Pobbul 13 ja Marcos Odar 12 punkti.

RSK sSPORTKUNDA/Hulja meeskond kohtus Kadrinas Väike-Maarja ReinPauliga. Võitsime 93:74. Raigo Pärs 30, Rein Ilves 17, Toomas Hain 16 punkti.

Kaido Vahesalu kommentaar: Mängu algus meenus rohkem maadlusvõtetel põhinevat mängu, aga siis said kohtunikud äkki aru, et neil on viled suus ja peaks puhkuma ka. Kaitse püsis hea, vastased said viskele ainult hullu pannes. Aga tuleb tõdeda, et vastastel puudusid põhijõud. Seega pidimegi midagi korda saatma, sest kui ka nii nendest jagu ei saa, (edasi lk 14)

(algus lk 12-13) siis pole etteotsa asja. Vastase lagunemine toimus kolmandal mänguveerandil nagu oli olnud ka eile Haljas. Meeskond oli hea. Mõned apsud tulid sisse, aga vigade paranduseks aega veel on. Esile tõstaks Raigo Pärsi ja Toomas Haini, kes tõid hoole veel särtsu juurde. Vastaste hr. Valgul läks vahepeal meelest, kus ta asub. Ilmselt arvas ta, et on kickboxi ringis. See oli näotu, hr. Valk! Vedas, et sellele järgnes ainult ebasportlik viga. Isiklikult oleksin eemaldamise andnud.

05.02.2010 Hea esitus Haljas. Samal ajal Rakveres toimunud põnevusmänguga kahe Eesti selle hooaja edukama Tervase ning Rock'i vahel, peeti kohtumine ka Haljas. ETR-Builer/Hulja/KÜG meeskond sai maakonna meistriliigas kolmanda võidu. Taas alistati Haljala/Vaala Keskus. Esimest korda õnnestus positiivne tulemus saada võõral väljakul. Lõppseis 84:60. Viis mängijat jõudsid kahekohalise punktisummani. Edukaimana Denis Gradusov 20 silma. Mängu eel tahtsid väljakuperemehed võitu saada mänguta, keeldudes sarnase värviga särke vahetamast. Õnneks olid Haljala spordihooone töötajad abivalmis ning otsisid kapinurgast välja kohalike koolipoiste võistlusvormid!

Treenerina kaasas olnud Kaido Vahesalu kommentaar: Põhiline töö tehti ära kaitses. Taganemise teed ju pole: kui ei jõua lõpuni, siis ei jõua, pole midagi parata, aga lihtsa palli patsutamiseks neid ei võida. Haljala vastuhakk lõppes kolmanda veerandaja keskel. Rünakul harutati vastaste kaitse laiali ja pandi vabaks mängitud kohast kotti. Lasin kõigil kordamööda mängida max 3-4 minutit, siis puhkama. Mäng algas arglikult, sest vastastel oli lauas üle 2 meetri mees Jaanus Rattur ja keegi suurt sinna minna ei julgenud. Peale aru pidamist jõuti tõeni, et ei pea ju mööda teda üles jooksma, vaid võib ka natuke eemalt (keskpositsioonilt) ära visata. Asi toimus. Õnneks vastased muutusid närvilisemaks ja hakkasid eksima. Viimasel veerandajal ei suutnud Haljala mitmel korral palli tuua üle keskjoonegi, kui see vahelt ära võeti. Pikad toetasid hästi lühemaid poisse. Pikkadest tõstaks esile Kristjan Vodja, keda jätkus lauda, vaheltlõigetele ja isegi pikali mööda põrandat palli taga ajama. Kokkuvõttes tegutses võistkond ühtlaselt hästi ja jätsid meelde, mida tegema pidid. Uus mees Rainer sai ka aru selle võistkonna kaitsesüsteemist ning tegi päris korralikult vaheltlõikeid.

03.02.2010 Suur võit ja väike võit. PA klassis käis Väike-Maarja KK/sPORTKUNDA meeskonna jaoks üle Tartu Kalevi II võistkonnast. Väike-Maarjas peetud mäng lõppes 106:48.

Hoopis tasavägisem oli maakonna meistriliiga kohtumine Tamsalus, kus RSK sPORTKUNDA/Hulja alistas pärast 69:69 lõppenud normaalaega kohaliku meeskonna Los Toros/Agrovarustus lisaajal 76:75. Juhtisime peaaegu kogu kohtumise jooksul. Vastaste juhtumängija Livar Liblik viigistas vabavisetest vahetult enne lõpuvilet. Lisaajal jäi mõlemale poolele alles täpselt viis mängijat, kellel veel viit viga polnud. Ka mõlemad mängivad treenerid olid väljakul. Edukam oli Kaido Vahesalu, kes oma ainsa punkti tõi vabavisket just lisaajal. Kristo Raudamile jäetud lõpuvise lõppes meile õnnelikult... Polnud vaja vaadata isegi videokordust nagu hilisõhtuses Belgradi Partizani ja suursoosik Barcelona vahelises jõuproovis. Paistab, et Eesti Olümpiakomitee poolt nõutava treeneri kutsetunnistuse saamiseks tehtud töö hakkab ka praktikas vilja kandma. Kodumeeskonna suurim korviküü oli Livar Liblik 38 punktiga. Meie parim Raigo Pärs jäi talle kümne silmaga alla. Rein Ilves lisas 16 ja Priit Aja 11 punkti. Nii nagu Haljalaski olime palju edukamad kaugvisetel. Negatiivseks näitajaks oli aga suur isiklike vigade arv (kokku 31, neist 2 ebasportlikku).

Vt edasi ajaveebist:
<http://www.hot.ee/sportkunda>.

MEIE OMA KOOLI LOOD

Festivalil Jõgeval

Fotol näitetrupi "Karoliine" lapsed ja nende juhendaja (foto näitetrupi kogust)

15.-16. jaanuaril osalesid näitetrupi "Karoliine" lapsed Jõgeva Gümnaasiumis 5. üleriigilisel luulefestivalil "Tuulelapsed". Kunda lapsed osalesid festivalil teist korda. Kui eelmisel aastal astus Kundast üles keskastme trupp, siis sel korral oli lava noorema astme laste päralt. Festival on mõeldud 1.-9. klassi õpilastele. Sel aastal osales 17 truppi Eesti eri paigust Saaremaast Harjumaa ja Võrumaani. Sel aastal oli teemaks vene lasteluule. Kunda lapsed astusid üles Kornei Tšukovski looga "Hiiglaprussakas", millega toodi koju hõbelaureaadi tiitel. Tulemus oli silmapaistev ka selle poolest, et kuld-laureaadiks valiti kõik keskastme vanemate klasside trupid, nii et omavanuste seas olime parimad, kuigi algklassidele sel aastal eraldi arvestust ei peetud. Tulemust teada saades oli laste rõõm piiritu ja meeleolu ülev. Kuldlaureaadi tiitlid läksid Saaremaale, Viimsisse ja Aserisse. Seda, et Aseris on näitekunst heal järjel, näitab see, et ka gümnaasiumiealiste novembris toimunud luulefestivali "Tähetund" võitjaks tunnustati Aseri näitetrupp.

Lisaks etenduste vaatamisele sai lõbutseada ja tutvuda teiste truppidel liikmetega õhtusel pool. Kokku saadi nii mõnegi Kunda Väikese lava festivalil käinud trupiga. Lääne-Virumaalt oli festivalil veel Rakvere Reaalgümnaasiumi

näitetrupp. Suureks toeks ja abiks olid Kunda vanema astme tüdrukud, kes küll sel korral ei esinenud, kuid olid noorematele igati abiks, toeks ja eeskujuks. Kui mõnelgi trupil oli enda järelt koristamisega ja käitumisega probleeme, siis meil toimus kõik sujuvalt ja kuidagi iseenesest, ilma käskude ja keeldudeta.

Õhtupimeduses peale etendusi on traditsiooniks küünalde panek Betti Alveri mälestusmärgile, millel samuti osalesime.

Teine päev on festivalil traditsiooniliselt õppimisele pühendatud. Erinevates töötubades said lapsed osa erinevatest mängulistest tegevustest ja harjutustest. Õpetajad said teadmisi ja nõuandeid žüriiga vesteldes.

Nii lastele kui juhendajatele oli huvitav ja õpetlik vaadata erinevaid lavalisi lahendusi ja improvisatsioone, mis panid edasi mõtlema, improviseerima ja ka ise huvitavaid lavastuslikke lahendusi otsima ja leidma. Koju tulles oli pea igasuguseid huvitavaid mõtteid täis ja järgmisel aastal osalemise soov kõigil kindel.

Kumisema jäi festivali moto: "Kui sa oled elus ette kandnud kas või ainult ühe luuletuse, oled sa päästetud."

Maarika Koks

Kunda laste näitetruppide juhendaja

Torevantsi sünnipäevapajatus

"Tere, sõbrad, palju õnne TORE-le, ja eriliselt mu vennakestele - vantsiperele! Minu koolis (kus mul on oma pesa!), on lood sedasi, et täna (26. jaanuaril) oli üks vahva päev!

Kujutage ette - seinal ripub praegu nelikümmend toredat pilti - ja kõik nad on minust!!!

TOREVantsi joonistamise konkurss Olen ju plika, pisut edeva moega, aga mitte tuulepea nagu poisid! Seepärast siis mina juba reedel võtsin ette ja käisin kõik algklassid läbi, tegin mõned hoogsad vantsisammud, jorisesin väikse laulu ja teatasin siis suure suuga, pisut häbeliku moega, et esmaspäevaks olgu olla - igal lapsel minust pilt! Parimad siis selgitame, tublimaid siis ergutame, leiame pildid parimad! Ja sünnipäeva vahetunnil tulgu kõik nad üles saali - teeme vantsi tantsutunni, sest kus eales tore vants, sinna juurde käib ka tants - bugitants või sabatants - seda vilepilli

saatel, moekam tants ka maki saatel, abilisteks toredad, kes meie koolis tõesti toredad!

TORE sünnipäeva trall

Neid on meil ju päris palju, kõik nad armastavad nalja, kallistust ja lahket meelt - SEE mind neile kalliks teeb! :) Täna saalis tantsupidu - pisikesi lausa sadu oi, nüüd luiskan, poolteistsada - kõik nad tahtsid vantsi näha, tantsida ja paisid saada, tore vantsi kallistada. Tantsisime koos seal bugit, sokolaadid said kõik tublid - kellelt pildid seina peal m i n u s t hästi uhked reas, lõpuks sabatantsus me saalist klassi läksime.

Äge päev, kas polnud ju!

Suurte punaste kallistustega kõigile Torevants Kunda Ühisgümnaasiumist

Vantsipajatused tähendas üles

Lea Metsis

Kunda Ühisgümnaasiumi TORE juhendaja

TÄNUAVALDUS

Kunda ühisgümnaasium tänab Vello Põtra, kes aitas kooliperele lumelinna ehitamisel lume kokku lükata. SUUR AITÄH!

TOREVANTSI pajatus sõbrapäevast

Fotol Liisa ja ehete imetlejad (foto autor Lea Metsis)

Meil oli siin koolis täna (esmaspäeval, 15.02.) jälle üks sagimist ja toredust täis päev!

Nimelt SÕBRAPÄEV!

Reedel oli plakat üleval, kus kirjas õpilastelt kogutud mõtted, mida nad esmaspäevast sõbrapäevast ootavad.

Ja mis mina nägin-lugesin sealt - nii paljud tahtsid kallistust! Ja soovisid, et kantaks punast värvi!

Mu SUPERSUURED JA KAUNID kõrvad läksid tuult täis ja tõstsid mind lausa õhku - nii hea mõte tuli äkki pähe!

Kes on kõige punasem - ja kohe üleüleni - m i n a !

Kellel on kõige suuremad kallid - m i n u l !

Ja lõpuks - kes on lastele kõige suure sõber - m i n a ! Sest ainult direktor on veel suuremat kasvu! :)

11. klassi toredad tulid appi, tegid mitukümmend sõbrapäevakaarti. Esmaspäeva hommikul läksimegi siis koos nendega esimese tunni ajal esimestesse klassidesse, jagasime KKK-sid (kommid, kaardid, kallistused), paisid ja laulsime koos kitarri saatel.

Kogu koolis korraldasid sel päeval 9. klassi õpilased igasuguseid vahvaid üritusi, mängu-tantse, kirjade laialikandmist, südame otsimist, palju muud.

11. klassi torekas Liisa esitles vahetundide ajal omavalmistatud ehteid ja viis läbi töötuba nende valmistamiseks. Isegi õppealajuhataja kannab praegu tema tehtud kaunist kaelaehet!

Ja mis veel minu suured kõrvad püüdsid kinni sahinad, et meie kooli õpetajadki omavahel sõbrapäevaks korraldasid. See tähendab, et nad loosisid omavahel salasõbrad, kellele nädala jooksul erilist sooja tähelepanu, märkusi, kirjakesi, e-maile ja magusat jagasid ja seda niiiii salaja, et keegi enne nädala lõppu ei saanudki teada, kes tema salasõber oli! Lahe!

Kui ma vahetundide ajal salakesi siin ja seal piilus, nägin koolimajas sõbrapäeva jooksul palju-palju kallistusi ja naeru, elevust, saginat ja lusti.

Ja sellest jälle üks tore mõte - olgu iga päev meil sõbrapäev! :)

Torevantsi pajatuse pani kirja Lea Metsis

9. veebruaril 2010 kerkis Kunda ühisgümnaasiumi juurde lumelinn (foto autor Lea Metsis)

Teade Suur-Kaliküla katastriüksuste omanikele:

Vabariigi Valitsuse 20.12.2007 määrusega nr. 251 “Aadressiandmete süsteem” on sätestatud ühtsed nõuded aadressiandmetele. Kohustus määrata määrusele vastavad aadressid on pandud kohalikule omavalitsusele, kes peavad korrastama katastriüksuste aadressid. Aadresside muutmine ei mõjuta maaomandit, tegevust ega juriidilist staatust, ei too kaasa kulutusi- kõik säilib nagu varem. Maa-ameti poolt on välja pakutud soovituslikud nimevariandid, mida vallad saaksid katastriüksuste adresseerimisel kasutada. Nendeks on : keskus (uusmajade rajoon), aedlinn (väikeelamust koosnev linnaosa), ühistu (endised aianduskooperatiivid) või väikekoht (selleks on Kaliküla väikekoht). Nendest nimevariantidest on sellele piirkonnale kõige sobivam nimi ühistu. Suur-Kaliküla ühistu on piirkond, kus on ühtne numeratsioon algusest lõpuni. Algne numeratsioon on läinud segamini, kuna mõni erastas mitu krunti . Nüüd on kõik maatükid erastatud ja on aeg aadresside korrastamiseks. Aadresside korrastamine on vajalik ka teile endale, et näiteks kiirabi ja tuletõrje leiaksid välja kutsumisel üles õige koha. Kui katastriüksuste aadressid on Viru-Nigula Vallavalitsuse korralduse alusel maakatastris muudetud, siis, kinnistusraamatusse tehakse muudatused automaatselt .

Igal maaomanikul on vaja hoolitseda selle eest ,et tema maakükil asuks katastriüksuse lähiaadressile viitav silt (õige number) vastavalt juurdelisatud tabelile.

Katastriüksuse vana lähiaadress	Katastriüksuse uus lähiaadress
Suur- Kaliküla 1 / Suur-Kaliküla ühistu 1	Suur- Kaliküla 1 / Suur-Kaliküla ühistu 1
Suur- Kaliküla 2 / Suur-Kaliküla ühistu 2	Suur- Kaliküla 2 / Suur-Kaliküla ühistu 2
Jasmiini / Suur-Kaliküla ühistu 3	Suur- Kaliküla 5 / Suur-Kaliküla ühistu 5
Suur- Kaliküla 5 / Suur-Kaliküla ühistu 5	Suur- Kaliküla 6 / Suur-Kaliküla ühistu 6
Suur- Kaliküla 6 / Suur-Kaliküla ühistu 6	Suur- Kaliküla 7 / Suur-Kaliküla ühistu 7
Suur- Kaliküla 7 / Suur-Kaliküla ühistu 7	Suur- Kaliküla 8 / Suur-Kaliküla ühistu 8
Suur- Kaliküla 8 / Suur-Kaliküla ühistu 8	Suur- Kaliküla 9 / Suur-Kaliküla ühistu 9
Suur- Kaliküla 9 / Suur-Kaliküla ühistu 9	Suur- Kaliküla 17 / Suur-Kaliküla ühistu 10
Suur- Kaliküla 17 / Suur-Kaliküla ühistu 10	Suur- Kaliküla 14 / Suur-Kaliküla ühistu 11
Suur- Kaliküla 14 / Suur-Kaliküla ühistu 11	Suur- Kaliküla 16 / Suur-Kaliküla ühistu 12
Suur- Kaliküla 16 / Suur-Kaliküla ühistu 12	Suur- Kaliküla 12 / Suur-Kaliküla ühistu 13
Suur- Kaliküla 12 / Suur-Kaliküla ühistu 13	Suur- Kaliküla 11 / Suur-Kaliküla ühistu 14
Suur- Kaliküla 11 / Suur-Kaliküla ühistu 14	Suur- Kaliküla 18 / Suur-Kaliküla ühistu 15
Suur- Kaliküla 18 / Suur-Kaliküla ühistu 15	Suur- Kaliküla 19 / Suur-Kaliküla ühistu 16
Suur- Kaliküla 19 / Suur-Kaliküla ühistu 16	Suur- Kaliküla 20 / Suur-Kaliküla ühistu 17
Suur- Kaliküla 20 / Suur-Kaliküla ühistu 17	Suur- Kaliküla 22 / Suur-Kaliküla ühistu 18
Suur- Kaliküla 22 / Suur-Kaliküla ühistu 18	Suur- Kaliküla 23 / Suur-Kaliküla ühistu 19
Suur- Kaliküla 23 / Suur-Kaliküla ühistu 19	Suur- Kaliküla 24 / Suur-Kaliküla ühistu 20
Suur- Kaliküla 24 / Suur-Kaliküla ühistu 20	Tupsu / Suur-Kaliküla ühistu 21
Suur- Kaliküla 21 / Suur-Kaliküla ühistu 21	Suur- Kaliküla 26 / Suur-Kaliküla ühistu 22
Suur- Kaliküla 26 / Suur-Kaliküla ühistu 22	Suur- Kaliküla 27 / Suur-Kaliküla ühistu 23
Suur- Kaliküla 27 / Suur-Kaliküla ühistu 23	Suur- Kaliküla 28 / Suur-Kaliküla ühistu 24
Suur- Kaliküla 28 / Suur-Kaliküla ühistu 24	Suur- Kaliküla 30 / Suur-Kaliküla ühistu 25
Suur- Kaliküla 30 / Suur-Kaliküla ühistu 25	Suur- Kaliküla 31 / Suur-Kaliküla ühistu 26
Suur- Kaliküla 31 / Suur-Kaliküla ühistu 26	Suur- Kaliküla 32 / Suur-Kaliküla ühistu 27
Suur- Kaliküla 32 / Suur-Kaliküla ühistu 27	Darja / Suur-Kaliküla ühistu 28
Suur- Kaliküla 28 / Suur-Kaliküla ühistu 28	Suur- Kaliküla 34 / Suur-Kaliküla ühistu 29
Suur- Kaliküla 34 / Suur-Kaliküla ühistu 29	Suur- Kaliküla 35 / Suur-Kaliküla ühistu 30
Suur- Kaliküla 35 / Suur-Kaliküla ühistu 30	Suur- Kaliküla 37 / Suur-Kaliküla ühistu 31

Suur- Kaliküla 48 / Suur-Kaliküla ühistu 32
Suur- Kaliküla 46 / Suur-Kaliküla ühistu 33
Suur- Kaliküla 45 / Suur-Kaliküla ühistu 34
Suur- Kaliküla 44 / Suur-Kaliküla ühistu 35
Liivaku / Suur-Kaliküla ühistu 36
Suur-Kaliküla 42 / Suur-Kaliküla ühistu 37
Suur-Kaliküla 40 / Suur-Kaliküla ühistu 38
Suur-Kaliküla 39 / Suur-Kaliküla ühistu 39
Suur- Kaliküla 38 / Suur-Kaliküla ühistu 40
Suur- Kaliküla 50 / Suur-Kaliküla ühistu 41
Suur- Kaliküla 51 / Suur-Kaliküla ühistu 42
Suur- Kaliküla 52 / Suur-Kaliküla ühistu 43
Jevgeni / Suur-Kaliküla ühistu 44
Suur-Kaliküla 57 / Suur-Kaliküla ühistu 45
Suur- Kaliküla 77 / Suur-Kaliküla ühistu 46
Suur- Kaliküla 76 / Suur-Kaliküla ühistu 47
Viktoria / Suur-Kaliküla ühistu 48
Suur- Kaliküla 74 / Suur-Kaliküla ühistu 49
Inna / Suur-Kaliküla ühistu 50
Niina / Suur-Kaliküla ühistu 51
Olga / Suur-Kaliküla ühistu 52
Allani / Suur-Kaliküla ühistu 53
Suur- Kaliküla 64 / Suur-Kaliküla ühistu 54
Ussipesa / Suur-Kaliküla ühistu 55
Suur- Kaliküla 78 / Suur-Kaliküla ühistu 56
Suur- Kaliküla 79 / Suur-Kaliküla ühistu 57
Suur- Kaliküla 80 / Suur-Kaliküla ühistu 58
Suur- Kaliküla 81 / Suur-Kaliküla ühistu 59
Suur- Kaliküla 82 / Suur-Kaliküla ühistu 60
Suur- Kaliküla 83 / Suur-Kaliküla ühistu 61
Suur- Kaliküla 84 / Suur-Kaliküla ühistu 62
Suur-Kaliküla 85 / Suur-Kaliküla ühistu 63

Jõgeva villavabrik müüb lõnga, heiet, villa Kundas Konsumi kõrval 10.märtsil 2010 kell 10.00-14.00. Info tel. 56479102 Rene. Epost: renq1@hotmail.ee

TÄNUAVALDUS

Täname väga austatud hr V. Põtra abivalmi ja vastutuleliku suhtumise eest.

Milvi ja Kalju Täpp

Suur- Kaliküla 86 / Suur-Kaliküla ühistu 64
Suur-Kaliküla 87 / Suur-Kaliküla ühistu 65
Anna / Suur-Kaliküla ühistu 66
Faina / Suur-Kaliküla ühistu 67
Evrika / Suur-Kaliküla ühistu 68
Nikolai / Suur-Kaliküla ühistu 69
Tanja / Suur-Kaliküla ühistu 70
Natali / Suur-Kaliküla ühistu 71
Suur- Kaliküla 96 / Suur-Kaliküla ühistu 72
Suur- Kaliküla 97 / Suur-Kaliküla ühistu 73
Suur- Kaliküla 98 / Suur-Kaliküla ühistu 74
Suur- Kaliküla 99 / Suur-Kaliküla ühistu 75
Suur-Kaliküla 105 / Suur-Kaliküla ühistu 76
Suur- Kaliküla 102 / Suur-Kaliküla ühistu 77
Allika / Suur-Kaliküla ühistu 78
Suur- Kaliküla 104 / Suur-Kaliküla ühistu 79
Suur- Kaliküla 106 / Suur-Kaliküla ühistu 80
Suur- Kaliküla 107 / Suur-Kaliküla ühistu 81

Küsimuste korral palume pöörduda Viru-Nigula valla maakorraldaja poole.
Mare Pajupuu tel 3294632 või 5215857

Kullasepatööd: valmistamine, parandus, hooldus. Ostan kulda. Tel +37255677790, info@kullatibu.ee, www.kullatibu.ee.

Tööpakkumine ujula administraator-puhastusteenindajale

Kunda spordikeskus pakub tööd administraator-puhastusteenindaja asendajale lapsehoolduspuhkuse ajal. Administraatori ülesandeks on spordikeskuse külastajate efektiivne ja meeldiv teenindamine.

Nõudmised kandidaadile:

- sõbralikkus ja teenindusvalmidus
- arvuti kasutamise oskus heal tasemel
- kohusetundlikkus
- algatusvõime
- soov õppida ja areneda
- valmisolek tööks õhtusel ajal ja nädalavahetusel
- eesti keele oskus, vene keele oskus suhtlustasandil
- hea suhtlemisoskus
- soovitavalt ujumisoskus
- enesekehtestamisoskus

Pakume:

- mitmekülgset ja huvitavat tööd
- sõbralikku meeskonda
- stabiilset töösuhet
- koolitusi ning arenemisvõimalust
- vahetustega tööd

Töö iseloom:

Asukoht: Kunda linn
Tööle asumise aeg: märts 2010. a
Töö tüüp: lepinguline
Kuulutus aegub: 5. märts 2010. a kell 13.00

Avaldus, CV koos kontaktandmetega ja muude dokumentide koopiad saata Maksim Butšenkovi nimele aadressil: Kasemäe 19, 44107 KUNDA
Kontaktisik: Maksim Butšenkov
Kontakttelefon: +32 55994

Südamlik kaastunne Anule, Jaanusele, Madisele ema ja vanaema

Tiiu Veevo

kaotuse puhul.

Töökaaslased Aviantest.

Lumemäed Kundas
(foto autor Sirje Liiskmaa)

Veebifoto Rapa Nui saare moaidest

Rahu ja vaikuse katkestab trepil kulgevate inimeste valjuhäälnel jutukõmin. Vaieldakse selle üle, kes me üldse oleme ja miks me seda kõike teeme ning miks just see käsil olev asi on kõige õigem, tähtsam või ka olulisim. Tihti peale on ju nii, et inimene püstitab eesmärgi, millest ta enesele vaata et müüdi loob, sellesse ise siiralt usub ning kannab vimma kõigi vastu, kes temas kahtlema kipuvad. Samas ka teistpidi – miks tunduvad kõrvalseisjale kellegi tähtsad tegemised täiesti tühistena? Kas võib olla asi selles, et müütilised kentaurid koos jumalatega on inimesed instrumentaliseerinud, enda teenistusse allutanud, korraldades sel viisi kõiki me mõtteid ja tegemisi, andmata võimalust meil endil põhjalikult asjade üle järele mõelda?

Kiviaegseid inimtegevuse jälgi Eesti aladel ja ümbruses tuntakse Kunda kultuurina. Ühtlasi on tegemist vanima teadaoleva inimasustatusega siin kandis üldse. Kahekümne esimese sajandi esikümnendil loodi aga Kunda kultuuri kõrvale uus, verbaalselt sarnane kujund – Kunda skulptuur. Selle tunnistuseks on nüüd seitse tsemendist Soucantoni kuju, mis linnas laiali paigutatud ning mõnda pole kahjuks jõnglased ka pilastamata jätnud. Ilmselt pole neile veel kohale jõudnud, et John Carl Girard de Soucantoni on Kunda jaoks ajalooliselt väga tähtis mees.

Omaette kujundina seostub Kunda skulptuur siiski hoopis tänaste tähtsate meeste ettevõtmistega. Sarnaselt

naabruses asuva Samma hiie ja Toolse lossiga ei kehtnud kahjuks ka linnalt üle võetud Kunda muuseumi kõrghetk kuigi kaua. Tundub, et võib-olla nii see käibki, nagu väikestel lastel, et iga uus mänguasi tüütab ära ja muutub ruttu vanaks või siis ununeb sootuks ...

Õnneks pole Kunda kujudel kõneleda nii traagilistest sündmustest, nagu on Vaikses ookeanis paikneva, Muhu saarest viiendiku võrra väiksema Lihavõttesaare (Rapa Nui) kuulsatel kivist skulptuuridel. Tegemist on moaidega – viie kuni kümne meetriste iseäralikult suure peaga inimkujudega – seismas rühmiti põhiliselt saare rannikul. Need tekkisid rahva loominguna, võib-olla ka tugevamate hõimlaste sunnil, juba palju sajandeid tagasi. Samas teatakse, et nende kujude transportimiseks ja hõimudevaheliste tülide tõttu, raiuti saarel maha kõik palmisalu. Pakutakse, et umbes viissada aastat tagasi said sel ülerahvastatud saarel ühtäkki kõik puud otsa ja elanikel polnud isegi millestki kalastamiseks paati ehitada. Tekkinud olukord tõi kaasa veriseid kokkupõrkeid ja näljahäda, mistõttu olla saarel ka inimsöömist esinenud. Kas müütilised kentaurid koos jumalatega oleksid saanud selle siiski ära hoida? Lihavõttesaar on ilmekas näide, kui laastavalt võib üks tsivilisatsioon mõjuda keskkonnale, mida pole enam mitte kunagi võimalik ennistada.

Lihavõttesaare tänast staatust on loomulikult kujundanud poliitika. Tšiiliga liitmine kehtestas väga ranged

reeglid, mis muutis niigi eraldiseisva maatüki veelgi isoleeritumaks. Vladislav Koržets on pilkavalt öelnud: “Kui riigis on midagi lahti, tuleb hakata kinni panema!”. Küllap umbes nii tehti sealgi, võttes malli “suurtelt eeskujudelt”. Poliitika on üldse läbi aegade korraldanud inimeste elu-olu terves maailmas ja missugust korda või olukorda seal kiita või laita tohib, on sageli olnud väga raske tunnetada. Põhimõtteliselt sõltubki rahva käekäik poliitiliselt standardiseeritud grupeeringute ehk parteide meelevallast ja erimeelsustest. Kas aga poliitikud ise saavad oma mõtetest alati siiralt rääkida? Kui palju on üldse igati lojaalsel parteifunktsionäril võimalusi päris isiklikule seisukohale? Keerutada pole vaja, sest see, mis lubatud, on lisaks muudele asjaoludele kõik kenasti põhikirjas kirjas. Kaudselt loomulikult seegi, mida ise lubada saab ...

Siinkohal meenub üks head töötav lubadus: “Linna läbiv tee korda!”. Kollasele taustale kirjutatud lausesse oli paigutatud kohustus teid remontida. Mõelgem üksikasjasel, keda ülepea sedamoodi konstrueeritud lubadus sõna-sõnalt puudutab. Esimese hooga loeb välja, et läbisõitjaid, möödujaid. Neid, kes tulevad ja lähevad, olles kohal vaid korra, ajutiselt, minemas mujale. Iseenesest on kõik väga õige, sest kõnealused teelõigud viivad muuhulgas ka linnast läbi, kuid otseselt linna elanikke eelistavalt ja neile lähedasemini mõjunuks samasisuline

lubadus: “Linna saabuvad teed korda!”. Sel viisil vormistatuna puudutab see tunduvalt selgemini kohalikku inimest ja tema külalisi. Niisugune lubadus linna ees ja sees ei laseks põrmugi kahelda, et eeskätt on silmas peetud kõnealuse paikkonna rahvast ning teed tehakse korda just nende jaoks. Ühtlasi kõneleks see ka külalislahkusest, mis tähendab kutset uutele asukatele – pole ju vaja karta, et sellesse väikelinna rohkem rahvast ära ei mahu. Pealegi, üks linna saabuv tee on juba varem kenasti remonditud, andes parasjagu julgust võimalike kõhklaste välistamiseks.

Käima õppides õpetab iga eelmine samm astuma järgmist. See on igapähe läbitud ning kahtlemata selgesti arusaadav valem. Miks on siiski nii, et vaatamata usutavusele, võtavad oponendid pea alati kõhkleva seisukoha? Mis üldse sunnib kellegi lubaduse väärtust kiivalt analüüsides suisa skeptiliselt kalkuleerima? Küllap on oma osa mõnel varasemal kogemusel, mis vastupidiselt loodetud resultaadile hoopis pettumuse valmistas. Inimtunnetusi võrreldes paistab kätte, et olenevalt oma asendist situatsioonis ning sõltuvalt tema iseloomust, tunnetab inimene väga erinevalt kelmuse või kavaluse olemasolu, mõni võib-olla ei tee isegi neil vahet. Tundes end kellegi poolt ninapidiveetuna, peetakse tüssajat ilmselgelt kelmiks, ega usaldata teda edaspidigi. Samas võib pesueht petis end kavalpeaks pidada ning vaatamata valitsevale hukkamõistule, sulitembu

üle veel uhkegi olla. Poliitikast meenub, kuivõrd diametraalse erinevusega hinnati Tallinna tänavatele riputatud K-kohukese reklaami. Asjakohase näite võime võtta veel Eduard Vilde näidendist Pisuhänd, mis sisuliselt õpetab, kuidas rikast härrat tema enda rahadega tüssata. Kuna tegemist on komöödiaga, mängitakse tulemus lustlikult kõigi kasuks, kuid tavaelus moodustaks selline asi pigem kaasuse, mis viiks kohut käima. Pisuhänna näitest otseselt joondumine jäägu igapähe enese eetiliseks otsuseks, olgu siis eesmärk nii üllas ja tagajärg nii töötav kui tahes. Kavaluse ja kelmuse ähmasusest aitab kindlasti ausus üle saada, kuigi kui taaskord Koržetsit tsiteerida, siis on ta väitnud: “Kui lõpuni aus olla, tuleb lõpp väga ruttu!”.

Nii me teeme oma tegemisi, anname lubadusi, isegi täidame neid, valmistame rõõme ja pettumusi, saame haiget ja teeme seda teistele. Sedaviisi on maailmas kogu aeg olnud, kuigi võrreldes kiviaegse Kunda kultuuriga on inimene kindlasti väga palju muutunud. Kes teab, võib-olla juba sellest ajast saati on inimeste ettevõtmisi juhtinud ikkagi need müütilised kentaurid koos jumalatega ja tulemuseks ongi meil just niisugune maailm. Ühtlasi on siis ka selge, miks asjadest ühtmoodi aru ei saada ning väga palju kasulikku ressursi tuleb ära kulutada kompromissideks, et tänu sellele lihtsalt normaalselt koos eksisteerida. Seda me ju ikkagi soovime, eks, sõbrad ...

Väino Randver

KUTSE INFOPÄEVALE

Kunda Linnavalitsus ja SA Lääne-Viru Arenduskeskus kutsuvad Kunda linna ja Kunda linnaga piirnevate valdade omavalitsuste arendus- ja ettevõtlusnõunikke, ettevõtjaid ja mittetulundusühenduste esindajaid neljapäeval, 18.03.2010 Kunda Linnavalitsuse saali (Kasemäe 19) infopäevale.

AJAKAVA

15.00-15.20 SA Lääne-Viru Arenduskeskuse tutvustus.

SA Lääne-Viru Arenduskeskuse poolt pakutavad teenused.

Aivar Lainjärv, juhataja/KOV konsultant, SA Lääne-Viru Arenduskeskus.

Toimub osalejate jagunemine kolme sihtgruppi: ettevõtjad, KOVide

töötajad (arendusnõunikud, ettevõtlusnõunikud jt), MTÜde esindajad.

I Ettevõtlustöögrupp

15.20-15.50 Starditoetuse ja koolitusosaku tingimuste ja korra tutvustamine. Tea Treufeldt, ettevõtluskonsultant, SA Lääne-Viru Arenduskeskus.

15.50-16.10 SA Lääne-Viru Arenduskeskuse ja ettevõtjate koostöö äriplaanide ja stardi- ning koolitusosaku taotluste koostamisel, Triin Varek, ettevõtluskonsultant, SA Lääne-Viru Arenduskeskus.

16.10-16.40 Töötukassa ettevõtluskoolitus ja ettevõtluse alustamise. Praktikatoetus ja palgatoetus tegutsevale ettevõtjale. Töövahendus

ja koolitusvajadused tegutsevale ettevõtjale.

Ene Kesler, Eesti Töötukassa Lääne-Virumaa osakonna juhataja. 16.40-17.00 Küsimused- vastused

II Kohalike omavalitsuste töögrupp

15.20-17.00 KOVide ametnike tegevuse tutvustus, koostöövõimalused maakondliku arenduskeskusega, arenduskeskuse poolt pakutavad teenused; rahastusvõimalused.

Aivar Lainjärv, juhataja/KOV konsultant, SA Lääne-Viru Arenduskeskus.

III Mittetulundusühenduste töögrupp

15.20-17.00 Maakondliku arenduskeskuse poolt vabariiklastele suunatud tegevused (infopäevad, koolitused, nõustamise teemad, rahas-

tamisvõimalused).

Kaie Kranich, vabariiklastele konsultant, SA Lääne-Viru Arenduskeskus.

Mittetulundusühenduste esindajatel palume võimalusel kaasa võtta oma organisatsiooni tutvustavaid infomaterjale ja trükiseid (kohapeal tutvumiseks ning jagamiseks).

Registreerumine infopäevale kuni 15. märtsini 2010 e-posti aadressil linnavalitsus@kunda.ee. (osaleja täisnimi ja amet, organisatsiooni nimi, telefon, e-posti aadress).

Rohkem teavet infopäeva kohta: Riina Sooäär 32 55 968 ja www.kunda.ee.

Korraldajad: Kunda Linnavalitsus www.kunda.ee; SA Lääne-Viru Arenduskeskus www.arenduskeskus.ee

Kunda linna ajaleht MEIE KODU

Väljaandja: Kunda linnavalitsus. Toimetuse kolleegium: Sulev Kool, Heldur Lahne, Anne Paavel, Riina Sooäär, Arvo Vainlo. Toimetaja: Ebe Pilt (telefon: +32 55 998, e-post: ebe[at]kunda.ee). Keelelist korrektuuri aitab teha Tiit Raju, pilte töödelda Väino Randver. Trükkija: AS Trükis (Jõhvi, Pargi 27 F; telefon: +33 72 666). Trükiarv: 1500 (leht on lugejaile TASUTA). Toimetuse aadress: Kasemäe tn 19, 44107 KUNDA. Kaastöid, kuulutusi, teateid ja reklaami võetakse lehetoimetuses vastu ESMASPÄEVAL ja NELJAPÄEVAL kl 9–12.